

M. ŞEHMUS GÜZEL

IRKÇI OLMAKTAN UTANMIYOR MUSUNUZ?

ekitap.ayorum.com

M. ŞEHMUS GÜZEL

**IRKÇI OLMAKTAN UTANMIYOR
MUSUNUZ?**

AVRUPA'DA yükselen ve/veya yükseltelen
MİLLİYETÇİLİK VE BAŞABELA IRKÇILIK

Bu çalışma Avrupa'nın yakın siyasi tarihinde dramatik boyutlarıyla yer alan ırkçılığa ve bu suça yolu açan milliyetçiliğe, klasik sağa ve aşırı sağa giriş gibi okunmalı. Tarihi ve dini kaynaklarıyla. Günümüzde siyaseti ve toplumu "zehirleyen" boyutlarıyla. Bu çalışma ilk kez burada yayınlanıyor. Yazılış tarihleri metinlerin altında parantez içinde.

ekitap biçiminde sunumu: 25 Aralık 2020

Yapıt: M. Şehmus GÜZEL

Teknik yönetmen ve kapak: Ferruh DİNÇKAL

Dizgi : MŞG

İSBN : Belki gelecek. Belki gelmeyecek. Zamana, duruma, gelişmelere bağlı.

Bu yapıtın yayın hakları yazarına aittir.

Kitaptan edinmek için iletişim : Gerekirse. Şimdilik ekitap.ayorum.com deyin, tıklayın, "indirin", götürün.

Yeni yıl hediyemizdir.

İÇİNDEKİLER

SUNU : YURTSEVERLİK MİLLİYETÇİLİK IRKÇILIK	5
HORTLAKLAR ARAMIZDA.....	6
İŞÇİ SINIFI İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ.....	10
IRKÇILIK BİR SUÇTUR	13
İÇE KAPANIK	26
TARİHİ VE DİNSEL KÖKENLER	28
FRANSA SİYASETİNDE KATOLİKLER DE VAR.....	33
YAKIN TARİHTEN KALAN : FRANSA'DAN BİR GÖRÜNTÜ : BİZ VE ONLAR/ROMLAR.....	37
TARİHE KÜFÜR.....	39
IRKÇILIĞA VE IRKÇILARA KARŞI.....	43
IRKÇILIK VE AŞIRI SAĞ: BAŞA BELA	49
THE MAÇ.....	54

SUNU : YURTSEVERLİK MİLLİYETÇİLİK İRKÇILIK

Milliyetçilik ile yurtseverlik arasında ayırım yapmak zorunludur.

Yurtseverliği "kendinden olanları, yurttaşlarını sevmek" olarak tanımlayabiliriz. Yurtseverlik, yurdunu/vatanını sevmektir. Doğru. Doğduğumuz, sokaklarını arşınladığımız, meydanlarında, sokak aralarında, tarlalarında futbol oynadığımız yurdu, köy, kasaba, mahalle ve kenti, memleketi, ülkeyi, nehirleri, vadi, çöl, dağ, bayır ve ovaları kim sevmez?

Ancak yurtseverlik "yurdu kurtarmak misyonunu" üstlenecek olanlara, üstlenenlere, üstlendiklerini iddia edenlere körükörüne itaat olarak tanımlanamaz. Tanımlanmamalıdır. Çünkü yurtseverlikte ülke, vatan/yurt yöneticilerini eleştirmek te vardır. Bilhassa bu son unsur vardır. Yöneticiler, en üsttekenden en alttakine, eleştiriden mahrum bırakılmamalıdır. Aksi halde otoriter, diktatoryal yönelişler belirir. Çünkü eleştirilmezlerse, O veya ONLAR kendi AKIL ya da "KOLLEKTİF AKILI" diğerlerininine yani sizin ve benimkinin yerine koymaya kalkarlar. Bu hep böyle oldu, oluyor, yine olabilir. Dikkati elden bırakmamalı.

Milliyetçilik "diğerinden", "ötekenden" nefret etmek biçiminde ortaya çıktı, çıkıyor, çıkar. Kaçınılmaz olarak. Kendi milliyetini, kendi ulusunu yüceltirken, diğerleriyle araya aşılamayacak duvarlar ördü, örüyor, örer. Bu oluşumda nefret vardır. Bu son derece tehlikelidir. Akıl almaz dramlara yol açan da budur işte.

Yeniden dikkat, evet yeniden : Milliyetçilik ile ırkçılık arasındaki farkla, milliyetçilikle yurtseverlik arasındaki sınır iplik kalınlığındadır: Kırılcıdır. Dikkat ister. Evet bilhassa dikkat. Unutmayalım lütfen : Kimse ırkçı olarak doğmuyor. Sonra ırkçı olunuyor. İşte ırkçılığa her türlü biçimiyle ve ırkçı olanlara dikkat.

HORTLAKLAR ARAMIZDA

Almanya Federal Cumhuriyeti, Avusturya Federal Cumhuriyeti, Fransa Cumhuriyeti, İsviçre Konfederasyonu, Belçika Krallığı, Hollanda Krallığı, Danimarka Krallığı, İsveç Krallığı ve diğer Avrupa devletlerinde yapısal bir biçimde zaman zaman ama neredeyse belli aralıklarla, ırkçı nitelikli saldırılar, cinayetler, “yabancıların” oturduğu evlerin, “yattığı” mezarlıkların, devam ettikleri kahvelerin, lokantaların ve tapınakların kundaklanması Avrupa’da yıllardır tanık olduğumuz kanlı, iğrenç, korkunç ve tedirgin edici ırkçı ve milliyetçi saldırganlığın en barbar yüzlerini bir kez daha bir kez daha yeniden ve yeniden gözler önüne seriyor.

2020’nin son iki ayı içinde Fransa’nın başkentinde polisin hiç görülmemiş biçimde gösterilere saldırmaması, göstericileri sopayla, çopla dövmesi kadın, erkek, çocuk önüne çıkan yumruklaması polis teşkilatı içinde aşırı sağcı ırkçı polislerin varlığını apaçık sergiledi. İçişleri Bakanı’nın ve Paris Emniyet Müdürü’nün aşırı sağcı ırkçı siyasi partinin söylemini kopyaladığı da biliniyor. Almanya’da aşırı sağın, ırkçıların polisler içinde ciddi biçimde örgütlendiği kamuoyuna yansdı... Avusturya’da aşırı sağcıların, ırkçıların silahlı örgütleri ortaya çıkarıldı... Fransa’da ırkçıların yahudi ve müslüman mezarlıklarına saldırdıkları, mezarları tahrip ettikleri, sinagog, mescit ve camileri taşladıkları, duvarlarına ırkçı anırmalarını yazdıkları biliniyor. Son iki ay içinde yine birkaç “kebabcı” saldırıya uğradı... İrkçılar ve ırkçılık yeniden azgın bir dönemde.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında “tarihe gömüldüğü” sanılan, iddia edilen ırkçılık, yahudi düşmanlığı, nazizm, faşizm ve bunların türevleri değişik biçimlerde ama hep aynı korkunçluğu ve

hayvansal biçimleri içinde kendilerini ele veriyorlar. Evet kendilerini ele veriyorlar.

Bu durumu, bu saldırganlıkları nasıl yorumlayabiliriz? Sadece ırkçılık ve/veya yabancı düşmanlığı ile ve bunlarla ilintili anlamda ve her ikisine ve benzerlerine de karşı olarak “insani kaygılarla” mı ?

Yoksa daha derinlemesine bir inceleme ile meselenin Avrupa devletlerindeki iş piyasası, çalışma dünyası, işsizlik, yaşlanan nüfus, işgücü ihtiyacı, siyasi hayatı ve toplumu zehirleyen ırkçı ve aşırı sağcı partilerin varlığı ve benzeri konuları da gündeme getiren daha kapsamlı bir çerçevede mi ?

Mutlaka bu ikinci boyutu çerçevesinde ama birincidekileri de ihmal etmeden.

Çünkü ancak bu açıdan bakınca meselenin Avrupalı emekçilerin haklı mücadelelerinin önüne dikilmek istenen bir engel, hedef saptırmaya yönelik bir yanılsatma aracı ve nihayet emekçiler üzerinde bir baskı mekanizması boyutunu ortaya çıkarmak olanağını bulabileceğimizi sanıyorum.

Bugün Avrupa’da “yükselen” ve/veya “yükseltelen” bir milliyetçilik söz konusudur. Milliyetçiliğin azgınlaştırdığı ve/veya azgınlaştığı konusunda herkes aynı kanıda :

Bu konuda birçok devletteki seçim sonuçlarını örnek olarak vermek mümkün :

İşte Avusturya Federal Cumhuriyeti’nde 2015’te düzenlenen milletvekili seçimlerinde aşırı sağcı ve ırkçı iki siyasi partinin toplam yüzde otuz kadar oy almaları tedirgin edicidir elbette. Diğer ülkelerdeki seçim sonuçlarında da benzer veriler bulunuyor.

Bu ve benzeri nedenler sonucu, bu meselenin bütün boyutlarıyla, derinlemesine ve özel bir biçimde incelenmesi ve irdelenmesi kendini dayatıyor. Bütün yönleriyle olmasa bile kimi açılardan değerlendirilmesi de gerekiyor.

Milliyetçilik ile ırkçılık, ırkçılık ile yahudi düşmanlığı ve bugün ırkçılık belasının aldığı yeni boyutuyla “müslüman” düşmanlığı, “yabancı” düşmanlığı veya “göçmen” karşıtlığı mutlaka dikkatlice mercek altına konulmalı.

Burada “müslüman”, “yabancı” ve “göçmen” sözcükleri tırnak içinde, çünkü bu sözcüklerin tanımı ırkçılara göre çok farklıdır. Birçok ırkçı için “her sakallı mutlaka müslümandır”, “beyaz, sarı saçlı ve mavi gözlü olmayanların tümü yabancıdır” “göçmendir”. Birçok ırkçı için “siyah saçlı ve esmer tenli olanların tümü yabancıdır” ...

Yani bizim, akli başında olanların, yasaların yahudiden, müslümandan, yabancından ve/veya göçmenden anladığıyla onların arasında dağlar kadar fark vardır.

Böyle bir inceleme kendi coğrafyalarından kopup gelen veya koparılıp getirilen, isimleri ne olursa olsun, nasıl tanımlanırlarırsa tanımlansınlar, isterseniz “misafir işçiler”, isterseniz “yabancılar” veya “göçmen işçiler” olsun, onların geldikleri, bazen bir süre, bazen bir ömür boyu kaldıkları veya kalacakları ve çalışıp yarattıkları ülkelerdeki işçi veya emekçi sınıf(lar)la ilişkilerinin irdelenmesini de zorunlu kılıyor :

Gelenler vardıkları ülkelerin emekçileriyle ilişkilerini nasıl görüyorlar, nasıl yorumluyorlar, nasıl değerlendiriyorlar ? Ve bu ilişkiler demeti içinde nasıl çalışıyor, nasıl yaratıyor, nasıl yaşıyorlar ? Bunlar da yanıtlanması gereken sorulardan birkaçı.

“Yabancı” ve “öteki” veya “farklı olan” “KORKUSUNU” yaratarak, besleyerek, yayarak milliyetçilik “değirmenine” su taşıdığını biliyoruz. Ve bunu her gün yaşadığımız veya bizzat tanık olduğumuz olaylar sayesinde görüyoruz. Bu sayede kimi klasik sağ ve bilhassa aşırı sağ ve ırkçı siyasi partilerin de ırkçı ve milliyetçi sloganları, kimi “program kırıntılarını” kendilerine mal ederek ırkçı, aşırı sağcı, tutucu ve entegrist katoliklerden, bilhassa aşırı derecede korkak ve muhafazakar ve “diğer bütün dinlere düşman” katolik seçmenlerden oy topladıklarını da her seçim de saptayabiliyoruz. Bu alanda bir örnek olarak 2007’de Fransa’da cumhurbaşkanlığı seçiminde Nicolas Sarkozy’nin seçim kampanyası sırasındaki tavrı, söyledikleri, nutukları, PROGRAMI, BİLDİRELERİ anımsatılabilir.

Dahası Fransa Cumhuriyeti’nde 9 ve 16 Mart 2008’de düzenlenen Belediye Seçimleri ile İl Özel İdareleri seçimlerinde klasik sağın adayları bir kez daha aynı yöntemi kullandılar. Ve bunun sonucunda şunu gördük : ırkçı ve aşırı sağcı FN’nin (Milliyetçi Cephe) oyları azaldı. Ama seçmenleri buharlaşıp uçmadıkları için ve bu ırkçı partinin ve iflah olmaz derecede ırkçı yöneticilerinin akıl almaz anırmalarını kendisine mal eden yeni Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy gibi bir siyasetçi sayesinde, bu seçmenler Sarkozy yanlısı ve siyasi yelpazede klasik sağda yerini alan ama uygulamada aşırı sağ söylemiyle korkuyu kendisine malzeme edinen adayları tercih ettiler. Ayrıca belirtmek te yarar var : Bu adaylardan birçoğu klasik sağ partilerden aday olsalar ve seçilseler bile özünde FN tipi milliyetçilikten ve ırkçılıktan uzak değiller. Asla. Hatta klasik sağ partilerin sunduğu maskeler sayesinde saman altından su yürütmeyi daha “başarılı” bir biçimde yapabiliyorlar... Fransa’da günümüze kadar uzayan siyasi gelişmelerin bu yönünü ekitap.ayorum.com sitemizde yayınladığım Fransa Siyasetine Giriş üst başlıklı dizi ekitaplarda sunuyorum. Bu çalışmada da yeri

geline değiniyorum, ama ırkçı partinin seçimlerdeki oy oranının, seçmen sayısının ve nedenlerinin özel ve yakından irdelenmesi için önceki ekitaplarıma bakılabilir.

Tabii İsviçre Konfederasyonu örneğini anımsamakta ta yarar var. Belçika Krallığı'nda ve özellikle Flamanca Bölgesi'ndeki ırkçı partiyi ve elde ettiği seçim "başarılarını" da..

Evet yabancı ve öteki korkusu bugün milliyetçiliğe "taze kan" taşımak için kullanılıyor. "Yabancı" ve "göçmen" işçiler, emekçiler, çalışanlar birçok derdin baş sorumlusu olarak teşhir ediliyorlar ve böylece yerli emekçilerin de hedeflerine konuluyorlar :

Çünkü bu sorumsuz siyasetçi takımını dinlediğinizde "işsizliğin, güvensizliğin, sosyal güvenlik giderlerinin artmasının, kadınların kocalarını veya kocaların eşlerini terketmesinin" ve aklınıza gelebilecek daha bir dizi sorunun tek sorumlusu olarak "YABANCILAR" VE "GÖÇMEN İŞÇİLER" GÖSTERİLİYORLAR.

İŞÇİ SINIFI İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Avrupa'da milliyetçiliğin, milliyetçilik belasının ve ırkçılığın güçlenmesi ve/veya güçlendirilmesi AYNI ZAMANDA Avrupa'daki işçi sınıf(lar)ına karşı yürütülen savaşın da bir parçasıdır.

Öteden beri işçi sınıfının enternasyonalist (milletlerarası/uluslararası) hatta uluslar / milletler üstü bir özelliğe sahip olduğunu veya olması gerektiğini bunun karşısında ise patronların, sağcı ve aşırı sağcı siyasetçilerin nasyonalizmin, milliyetçiliğin "şampiyonluğunu" kimselere bırakmadığını biliyoruz. Ancak son zamanlarda durum biraz yeni ve daha farklı bir boyut kazandı :

Bugün Şu artık çok açık : Milliyetçiliğin alanı geniŐletilmek isteniyor : Ve iŐŐi sınıfının da bu alanın kapsamı içine alınması için özel çaba sarfediliyor. Bu konuda işte bir kez daha yabancılar ve göçmen iŐŐiler hedef seiliyorlar. Yerli emekçiler göçmen iŐŐilerle karŐi karŐiya getirilmek isteniyor. Ve bu alanda da kimi “baŐarılar” kimi cografyada elde edildi, ediliyor.

Milliyetçiler, ırkçılar ve bunların siyasi ortamdaki sözcüleri rolünü oynayan sorumsuz klasik sağcı siyasi partiler, Avrupalı emekçilere birçok alanda “düŐmanın” “göçmen iŐŐiler” ve/veya “yabancılar” olduğu propagandasını yapıyorlar ve sistemle hesaplaŐmalarında bilinçli bir biçimde hedef kaydırılmasına yol açıyorlar. Hedef kaydırılmasını sağlıyorlar. Sağlamaya alıŐıyorlar.

Zaman zaman ve kimi ülkede bir diğerinden daha kolayca başarılı da olabiliyorlar. Milliyetçilik bu amaçla kullanıldığı gibi, emekçiler üzerinde de bir tür baskı mekanizması rolünü oynuyor. Bu konuda örnek pek çok. Birazdan birkaçını aktaracağım.

Bu meseleyi hele ideolojik boyutuyla ele aldığımız zaman bunu görmemek mümkün değil : Bu mesele ideolojik açıdan milliyetçilik ve ırkçılık biçiminde karşımıza çıkıyor.

Irkçılık geçmişte olduğu gibi bugün de en büyük belalardan biridir. Geçmişte yol açtığı ve insan kıyımına dönüŐen/dönüŐtürülen savaşları mahkum etmekte neredeyse herkes birleŐiyor. Herkes “llerine” ağlıyor. Herkes savaŐlardan yaka silkiyor. Ama bugün bu belaların Avrupa dışında ve hatta Avrupa sınırları içinde (Daha birkaç yıl öncesine kadar Yugoslavya Sosyalist Federasyonu’nda, Kosovo’da, Bosna-Hersek’te, Sırbistan’da olanlar) yine benzer kıyımlara yol açtığı veya daha beterlerine yol açabileceği görmemezlikten geliniyor.

Bu son derece şaşırtıcı ve çarpıcı. Hele bugün birçok Avrupa devletinde ırkçılık, ırkçı eylemler ve ırkçı faaliyetlerin yasalarla birer suç olarak görüldüklerini ve bunlara karşı cezai yaptırımlar getirildiği de bilinince. Ama, burada maalesef demek zorundayım, böyle bile olsa, ırkçılık ideolojik bir bela olarak varlığını sürdürüyor. Siyasi hayatı ve giderek toplumsal yaşamı “zehirliyor”, yeni cinayetlere zemin hazırlıyor. Yeni cinayetlerin tayin edicisi oluyor.

Milliyetçilik ise burada ve/veya başka mekanlarda neredeyse “temize” çıkarılmış bir biçimde ve “masum” bir ideoloji olarak tanıtılıyor. Tanıtılmaya çalışılıyor. Bu doğru değildir : Milliyetçilik “masum” değildir. Milliyetçilik en önce ve en başta ırkçılığa yol açtığı için ve sonra bizzat kendisi de İNSANLIK İÇİN bir tehlike olduğu için mücadele edilmesi gereken bir başka derttir. Bir başka beladır. Bir başbelasıdır : Dünya savaşlarının, ardı arkası gelmez bölgesel savaşların ve bir ülke içindeki bitmez tükenmez iç savaşların sorumlusu kimdir ? Milliyetçilikten başka !

Yabancı düşmanlığı, ırkçılık, milliyetçilik uygulamada siyasi, hukuki ve criminel ve nihayet toplumsal boyutlarıyla karşımıza çıkıyor.

Siyasi boyutuyla ırkçılık ve milliyetçilik birçok Avrupa devleti içinde yüzünü saklamaya çalışan ama sırttan, söylemini binbir yalanla örtmeye çabalayan ama başaramayan, aşırı sağcı, ırkçı veya klasik sağ siyasi partiler olarak gündemdedeler. Ve kimi kez karar mekanizmalarındaki önemli makamları işgal ediyorlar. Kimi devlette hükümetleri yönetiyorlar veya hükümete ortaklar.

IRKÇILIK BİR SUÇTUR

Hukuki boyutuyla ırkçılığın birçok Avrupa devletinde yasalarla suç kabul edildiğini ve cezalandırıldığını biraz önce belirttim. Bu son derece önemli : Çünkü ırkçılığın bir ideoloji değil BİR SUÇ OLDUĞUNU ne kadar yineleseک yeridir. Ve bunun yasalarda da bu şekilde tanımlanmış olması son derece önemlidir. Ayrıca bu nokta yeterince bilinmiyor. Dolayısıyla bu açıdan da ne kadar tekrarlırsak o kadar yararlı olacaktır.

Evet ırkçılık herhangi bir ideoloji değildir. IRKÇILIK BİR SUÇTUR. VE TÜZEL/HUKUKİ DÜZENLEMELERDE BELİRTİLDİĞİ GİBİ İŞLENDİĞİ İSPAT EDİLDİĞİ ZAMAN CEZALANDIRILMASI GEREKEN BİR SUÇTUR. Bu konuda Fransa siyasi yaşamını binbir yalanla “zehirleyen” Jean-Marie Le Pen’in defalarca para ve hapis cezasına çarptırılması, defalarca SİYASET YAPMASININ yasaklanması, milletvekilliğinin “askıya alınması” anımsanabilir. BU DA ÇOK ÖNEMLİ ÇÜNKÜ BÖYLECE IRKÇILIĞIN, AŞIRI SAĞIN VE MİLLİYETÇİLİĞİN SİYASET ALANININ DIŞINA ÇIKARILMASI GEREKTİĞİ ÇOK AÇIK BİR BİÇİMDE İSPATLANMIŞ OLUYOR.

Bu tür siyasi partilere nazi, faşist veya ırkçı etiketleri yerine “popülist” veya “aşırı sağcı” veya “aşırı milliyetçi” denilmesi bile sanki onları “temize çıkarmaya” yönelik bir girişim olarak değerlendirilebilir. Öyle algılanabilir. Buna da dikkat etmek lazım elbette.

“Bilimsel” amaçla bile olsa bunlara bu tür yakıştırmalar fazladır. Ne “neo-nazi” veya “neo-faşist”, ne de “popülist”. Bunlar apaçık nazi, faşist ve ırkçı partilerdir ve öyle bilinmeleri gerekir. Nitekim yasalarda yer alan hükümlere göre bu nedenle cezalandırılıyorlar.

Toplumsal açıdan bakınca meselenin dramatik, acı ve en üzücü tarafları dikkatimizi çekiyor : Sokakta yürürken bile insanların birbirinden çekinmelerine tanık oluyoruz. Sokaklar ve kaldırımlar ayrılıyorlar o zaman en önce : Herkes kendi sokağında yürüyor. Herkes kendi kaldırımında... Sonra mahalleler, binalar, parklar, caddeler meydanlar ayrılıyor. Ve herkes kendi içine kapanıyor :

İşte her türlü milliyetçiliğin ve ırkçılığın ekmeğine yağ süren tavırlar ve davranışlar da bunlardır :

“Öteki”nden uzaklaşmak ve fantazmalarla, kulaktan dolma söylentilerle, ön yargılarla, dedikodularla “ötekini” değerlendirmek. Buna “değerlendirmek” dememiz bile yanlış : Değerini bilememek dememiz şart burada. Çünkü birbirlerinden uzaklaşanlar birbirlerini tanıyamazlar. Tam tersine birbirlerinden çekinirler, birbirlerinden korkarlar.

İrkçuların ve siyasi partilerin istedikleri de işte budur.

İşte bu biçimlerde birbirlerinden bu kadar uzaklaşan veya uzaklaştırılan ve birbirlerine akıl almaz ölçüde düşman edilenler arasındaki şiddet yanlılarının kimilerinin saldırganlıklarını cinayete kadar götürebildiklerini görüyoruz. Saldırganlıklarını evleri, dükkanları, tapınakları yakmaya kadar genişletebiliyorlar.

Kimileri, hele kimi günlük gazeteler, sadece bu durumlarda, sadece o zaman ırkçılığı, milliyetçiliği ve bunların yol açtığı ciddi meseleleri farkedebiliyorlar. O zaman işte ırkçılık, milliyetçilik ve yabancı düşmanlığı sanki ilk kez görülüyormuş gibi gündemi işgal ediyorlar. Sanki bu cinayetler kendiliğinden, hatta sanki durup dururken bir kaza gibi ve aniden işlenmiş gibi yansıtıyorlar. Sanki bu saldırganlıklar aniden alevlenmiş gibi. Ve bu durumda bile sadece GÖSTERİLENLERLE YETİNİLİYOR. GÖSTERİLENLERLE VE GÖRÜNENLERLE. Oysa yıllardan beri siyasi söylemleriyle siyasi

hayatı ve toplumsal yaşamı zehirleyen, küfür ve yalanlarıyla kafaları karıştıran, YERLİ EMEKÇİLERİ YABANCI EMEKÇİLERE KARŞI KİŞKİRTAN, BÜTÜN YERLİLERİ BÜTÜN GÖÇMENLERE KARŞI DOLDURUŞA GETİREN siyasetcilerin ve siyasi partilerin yaptıkları görmemezlikten gelinmiş, bunu anlatmaya çalışanlar ciddiye alınmamış, bu alanlarda yapılan bilimsel araştırmalara gereken özen gösterilmemiştir.

Daha vahimi meseleye yine “Birkaç çatlağın sorumsuz hareketi” biçiminde yaklaşıyor olması. Meselenin yine en dokunaklı yönleri gündeme getiriliyor : Vahvahlarla geçirilen günler. Vahvahlarla dolu gazete sayfaları. Vahvahlarla dolu resmi nutuklar. Ama lütfen bir parça aklımızı başımıza toplayalım : Yetmez bunlar. Yetmiyor bunlar : Madem ki cinayetler daha sık ve daha hızlı biçimde yineleniyor.

Meseleye sadece ve sadece ırkçılık, milliyetçilik ve göçmen veya yabancı düşmanlığı veya karşıtlığı açısından bakarak açıklamak yeterli olmaz, olmuyor. Hatta böyle bir şeyin açıklanmasının tek başına bu açıdan yapılması durumunda yaklaşım “yüzeysel” kalmaya da mahkumdur. Soruna sınıfsal kökenleriyle de el atmak gerekiyor, dayatıyor. Yoksa sadece insancıl/hümanist bir tavır söz konusu olur. Neticede “vah vah ne kadar yazık olmuş” diyerek geçiştirmeye kadar giden boş bir yaklaşım.

İnsancıl mutlaka ama boş bir yaklaşım. Veya enazından yetersiz bir yaklaşım.

Bu bir tür “akıl tutulması”dır. Bunun da önemli etkisiyle meseleye sadece bu açıdan yaklaşıyor, mesele sadece bu boyutları içine hapsediliyor. Ve dolayısıyla hiç bir çözüm de önerilemiyor. Doğal çünkü konu daha kapsamlı ve daha geniş incelemeler gerektiriyor.

Bir örnekle açıklamaya çalışalım :

Fransa'da Ekim 2005'teki "banliyölerin ayaklanmasında" ve sonrasında kamuoyuna yansıyan/yansıtılan otomobil yakmalarda bilerek veya bilmeyerek vurgulanmayan nokta şuydu : Yakılan araçların enazından bir bölümü yine göçmen veya göçmen kökenli Fransa Cumhuriyeti vatandaşı emekçilere aitti. Dolayısıyla meseleyi sadece yabancı veya göçmen kökenli gençlerin yerlilere veya Fransa Cumhuriyeti vatandaşlarına, varlıklılara saldırısı biçiminde açıklamaya çalışmak yeterli olmuyordu. Olamazdı da. Madem ki otomobilleri yakılanların birçoğu da göçmen veya göçmen kökenliydi. Peki o zaman nasıl irdellemeli ?

Otomobil yakan gençler aslında siyasetçilere, ki bunların en başında gençlere yönelik küfürleriyle ünlü o günlerin İçişleri Bakanı Nicolas Sarkozy ve benzerleri geliyor elbette, ve genel bir açıdan bakılınca bütün topluma kendine özgü bir türde seslenmek istediler : Evet kabul edilmez bir biçimde şiddet kullanarak ama son analizde amaçları SESLERİNİ DUYURMAKTI.

Bu yöntemle, gençler, belki çoğunluğuyla göçmen emekçilerin çocukları ama aynı zamanda Fransa Cumhuriyeti vatandaşı gençler, aynı zamanda, eşitsizlikte birinci, kendilerini yolun kenarında bırakan ve orada unutan sistemle hesaplaşmak da istiyorlardı :

Çünkü Paris'in yakın ve uzak banliyölerinde oturan ve birçoğu emekçi gençler son derece düşük ücretlerinin (Bir kasa emekçisi ayda brüt 950-1200 öro ücretle nasıl geçinebilir ? Bunun 250 veya 300'ünü ulaşım harcamak zorunda kalırsa hele !) önemli bir bölümünü yutan ulaşım masraflarının gittikçe artmasına, hayatın gittikçe pahalılaşmasına ve ücretlerinin artık yetmediğine, çalışsalar bile yoksullaştıklarına dikkat çekiyorlardı. Çekmek istiyorlardı. Bu alanda birikmiş öfkelerini otomobil sahibi olup ulaşım sorununu kısmen çözmüş olanlardan böyle almak istediler.

Ama aynı zamanda yetkililerin dikkatlerini de başka şekilde çekemeyeceklerini düşünüyorlardı.

Burada, şimdi bir saniye düşünelim :

Meseleyi, Fransa'daki iş piyasasını, işsizlik ve yoksulluk düzeylerini, oranlarını ve çalışma koşullarını açıklayarak ve hatta kimi rakamlar vererek anlatmaya çalışmak mı "çarpıcı", yoksa en basit milliyetçi duyguları "çoşturan" veya tersinden "göçmenler" veya "yabancılarla" bir tür "identification"a (kimlik bütünleşmesine) yol açacak basit açıklamalar mı "çarpıcı"?

Bizde veya Avrupa'da pozitivismden ve modernizminden yeterince nasiplenememiş ve dolayısıyla kendilerini kolaylıkla post-modernizm rüzgarlarına kaptıran akademisyenler, HERŞEYİ HERKESTEN DAHA İYİ BİLDİĞİNİ zanneden kimi köşe yazarları ve kimi gazeteci kolaycılığı seçtiler, seçiyorlar. En basit biçimiyle olayları açıklamaya çalışıyorlar. Ama maalesef hem açıklayamıyorlar, hem de daha vahimi kimi kez isteyerek veya istemeyerek yangına körükle gidiyorlar veya bu konuma düşüyorlar. Ve hangi açıdan bakılırsa bakılsın burada saydıklarım, emekçilere ve emekçi cephesine karşı saldırıları göremiyorlar. Bu konularda isteyerek veya ellerinde olmadan duyarsızlar. Göremedikleri, duyumsayamadıkları, duyamadıkları ve anlamadıkları için de algılayamıyorlar, irdeleyemiyorlar, anlatamıyorlar.

Yükselen veya yükseltelen milliyetçiliğin işçi sınıf(lar)ına karşı bir silah olarak kullanılmasının çeşitli boyutları bulunuyor :

Avrupa devletlerindeki ve hele Avrupa Birliği (AB) üyesi devletlerdeki gittikçe azalan ve yaşlanan nüfus Avrupa ekonomilerini zorluyor, darboğazlara doğru sürüklüyor.

Şaşırtıcı gelebilir ama inanmalısınız : Kimi Avrupa devletinde nüfus azalıyor evet. Örneğin Almanya Federal Cumhuriyeti'nde nüfus her yıl yaklaşık yüz bin kişi kadar azalıyor. Rusya Federasyonu'nu da örnek verebilirsek orada da nüfus azalıyor. İtalya ve İspanya'da da. Bunun binbir nedeni var ve ayrıca incelenmeyi de hakediyor.

Nüfusun gittikçe yaşlandığı ise artık bir devlet sırrı değil. Sağır Sultan bile duydu :

Avrupa'da genel olarak ortalama yaşama süresi yıllardan beri uzuyor. Tıpta yapılan yeni buluşlar ve başka etkenler sonucu böyle olması doğal. Ve eğer yaşlı nüfus yeni bir biçimde kullanılabilirse çok da önemli ve yararlı olmaya aday. Ama kazın ayağı hiç te öyle değil maalesef.

Uzun yaşayanın sağlık sorunları da artıyor ve bu da masraflı oluyor elbette. O zaman bugünkü sistem içinde emeklilerin artan sağlık giderlerinin karşılanabilmesi ve emeklilik ödentilerinin aldığı boyutların en insancıl biçimde çözümü ve onların bıraktığı boşluğun doldurulması, yerli gençlerin, yerli işgücünün asla yapmak istemediği işlerin yapılması için iş piyasasına, çalışma hayatına yeni kol ve beyin emekçilerinin girmesi gerekiyor. İşte bu bağlamda genç ve dinamik nüfus sahibi "gelişmekte olan devletlerden" "uysal, sessiz, emir kulu" emekçi getirilmesi gerekiyor. Bu yöntem dün olduğu gibi bugün de bu konudaki en kolay ve en az masraflı çözüm olarak benimseniyor.

Fransa, Almanya, İtalya, İspanya, Hollanda, Danimarka, İngiltere ve diğerlerinde gençlerin, artık evlenmek ve aile kurmak çağına gelmiş çocuklarının, çocuk yapmalarını bekleyen ana-babalar saç, sakal ve bıyıklarını ağartıyorlar ama maalesef yine de bekledikleri torunlarına bir türlü sahip olamıyorlar. Bugünkü akıl almaz derecede bencil, ben-merkezci gençlerin çocuk sahibi olup kendi

güncel zevk ve keyiflerinden fedakarlık etmelerini daha çok beklerler ! Bekleriz. Bekliyoruz.

Fransa'da zaman zaman çocuk sayısında bir kıpırdanma olunca neredeyse o gün ulusal bayram ilan edilecek (!) Bunu belki bilmiyordunuz !

Evet "gelişmiş devletlerin" "gelişmekte olan devletlerden" genç ve dinamik kol ve beyin emekçileri "ithale", getirilmesine ihtiyaç var. Bu konuda yabancılara en düşman ekonomistler bile aynı kanıda.

Ama bu genç ve dinamik emekçileri nasıl getirmeli ? Binbir yol öneriliyor : Kota uygulamasından kısa süreli sözleşmeli ve sözleşmesi bitince MUTLAKA GERİ GİTMEYİ, ÜLKESİNE DÖNMEYİ KESİNKES VE ÖNCEDEN KABUL EDENLERİ GETİRMEYE kadar uzanan değişik yollar...

Ancak günümüzde, 1950'lerin sonunda ve 1960'ların başında olduğu gibi, bu genç ve dinamik nüfus sahibi ülkelere gidilmesini ve emekçilerin orada seçilmesini kimse savunmuyor. Enazından bu yönde resmi, açık ve kamuoyuna yansıtılan veya yansıtılmak istenen herhangi bir devlet politikası geliştirilmiyor.

Neden ?

Çünkü böyle bir şey yapıldığında resmi ağızlarda "ihtiyacımız yok" "ülkelerine geri dönmeliler" denilen ve neredeyse herkes tarafından bütün kötülüklerin sorumlusu olarak gösterilen GÖÇMENLERE GERÇEKTE VE BİLHASSA EKONOMİDE, YANİ BİR ÜLKENİN EN CAN ALICI NOKTASINDA, İHTİYAÇ DUYULDUĞU APAÇIK VE RESMEN KABUL EDİLMİŞ OLACAK. Sol partiler de dahil hiç bir siyasi parti ve hiç bir siyasi iktidar böylesine bir sorumluluğu üstlenmek istemiyor. İşte burada milliyetçiliğin ve ırkçılığın siyaseti nasıl zehirlediğinin en çarpıcı örneklerinden birini daha görebiliyoruz.

Öte yandan eğer 1950'lerin sonunda ve 1960'larda olduğu gibi "göçmen işçilere" ihtiyaç olduğu resmen açıklanırsa bunun yerli işçilerin ücretlerinde reel artışlara yol açabileceğinden korkuluyor. Oysa sistem ve yönetenler bunu asla istemiyorlar : Tam tersine Avrupa'da yaşayan ve yerleşik göçmen veya göçmen kökenli emekçilerin ve işçilerin iş-güç sahibi oldukları için kendilerini şanlı sanmalarını ve sisteme şükran duymalarını arzuluyorlar.

Amaç buradaki emekçileri bir tür baskı altında tutmak :

Onlara "Ne iyi ki ben iş sahibiyim" dedirtmek, ve "Başka şey istemem işimi koruyayım, bu kadarı bana yeter" anlayışının yaygınlaştırılmasını sağlamak arzulanıyor.

İşte bu ruh hali içindeki bir işçi veya emekçi elbette başka şey İSTEMEZ. VERİLENLE YETİNİR. HATTA VERİLENE TEŞEKKÜR BİLE EDER. Sendikacılık darbe yer. İşçi eylemleri darbe yer. Ucuz ve boynu bükük işgücü yaratılır. İşte öteden beri patronların rüyası da budur zaten.

Yükselen ve/veya yükseltelen milliyetçilik sayesinde bu daha da kolaylaşıyor.

Öte yandan dünya ölçeğindeki büyük alt-üst oluşların da belli bir rolü oldu, oluyor. Şöyle ki :

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) ve Doğu Avrupa'nın "sosyalist rejimlerinin" çözülmesi sonucunda güya "neoliberal" güya "yeniliberal" giderek "ultraliberal" politikaların meydanları doldurması, iktidarı alması ve uygulanabilmesi mümkün oldu. Artık bu tür politikaları uygulayanlar kendilerini saklamıyorlar, tam aksine "En iyi ve en büyük sistem bizim sistemdir !" diyebiliyorlar. Oysa SSCB ve sosyalist rejimler varken böyle bir böbürlenmeyi kimse ciddiye al(a)mazdı. Çünkü "daha iyi yürüdüğü" veya enazından "kapitalizmle atbaşı giden başka bir

şeyin mümkün olduğu” iddia edilebiliyordu. İddia edilebilirdi. Artık bu karşılaştırma olanağı yok. O zaman meydan sadece neoliberal, ultraliberal politikaları savunanlara kalıyor.

BURADA DİKKATİNİZİ RİCA EDİYORUM : UYGULAYAN DEMİYORUM/YAZMIYORUM, ÇÜNKÜ HEPİMİZ ARTIK BİLİYORUZ NEOLİBERALİZMİN, ULTRALİBERALİZMİN PROPAGANDASINI YAPANLARIN, BUNUN SÖZÜNÜ EDENLERİN EN BAŞINDA GELEN ABD, FRANSA CUMHURİYETİ VEYA İNGİLTERE KRALLIĞI VE DİĞERLERİ KENDİ EKONOMİLERİ VE KENDİ ŞİRKETLERİ SÖZ KONUSU OLUNCA SON DERECE MİLLİYETÇİ KESİLEBİLİYORLAR. BU KONUDA ESKİ BİR TERİM BİLE ANİDEN GÜNCELLEŞTİRİLDİ : ARTIK “YURTSEVER EKONOMİ” VEYA “YURTSEVER EKONOMİ SAVUNUCUSU” DENİYOR.

2008 Sonbaharında artık saklanamaz hale gelen ve müthiş bir gürültüyle patlayan mali kriz sonucunda bunu daha iyi görmek olanağı bulduk...

2020’de yeryüzünü esir alan korona belasıyla da... Fransa’da “plan”dan bile söz edildi, Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron Planlama Teşkilatı kurdu. Başına da vazgeçemediği “ortağı” François Bayrou’yu getirdi... Evet Eylül 2020’de, Cumhurbaşkanı, kayıtsız şartsız destekçisi Bayrou’ya layık, “altından bir garaj” yarattı: Devlet Planlama Teşkilatı (Fransızcası: Le Haut-Commissaire au Plan). Korona belasının yarattığı ekonomik düşüşü durdurmak için yeniden BEŞ YILLIK PLANLARA dönülecek belki... Ama henüz plan yok, fakat Teşkilat hazır. Bayrou kendini çok büyük gördüğü için, bir televizyonda yeni görevini anlatırken, “Önünde sorumlu olduğum tek kişi Cumhurbaşkanımızdır.” dedi.

Pot kırdı, ama zaten potlarıyla pek ünlü Bayrou Başbakanı üzemedi... Gerçekte Teşkilatı ve kendisi Başbakanlığa bağlı. Ama lütfen bunu Bayrou'ya anımsatmayın (!) Alındır, fena halde alınır ve Teşkilatı'nda asla "danışman" olamazsınız.

SSCB VE SOSYALİST REJİMLERİN ÇÖZÜLMESİNDEN SONRA sosyal devlet, emekçiden yana koruyucu önlemler alan devlet politikaları altında yaşamaya ve çalışmaya alışmış emekçiler ve işçiler, kadın erkek ve çocuklar kendilerini terkedilmiş, ortada bırakılmış gibi hissettiler.

Gelişmiş ekonomilere sahip ve artık kendilerini bu alanda rakipsiz gören Batı "demokrasilerinde" ise sosyal devletten gittikçe uzaklaşıldı: Fransa ve Almanya'dan pek çok örnek vermek mümkün: Sosyal güvenlik alanındaki kimi kazanılmış hakların törpülenmesi, özellikle işten çıkarmanın "kolaylaştırılması", toplu iş sözleşmesi ve grev haklarındaki kimi kısıtlamalar ve buna benzer şeyler sıralanabilir...

Mali ve sonra sağlıksal krizlerin ekonomik krize dönüşmesi sonucu ve işten çıkarmaların önü alınamaz hale gelince kimi devlet yöneticileri kimi önlemler alacaklarını açıkladılar, hata rakamlar bile verdiler ve şimdi herkes bu vaatlerin gerçekleştirilmesini bekliyor. Ancak gerek mali ve sağlıksal gerekse gelen ekonomik krizin asıl sorumlusunun neoliberal, ultraliberal politikalar ve onu uygulayanlar olduğu gözden kaçırılmamalı.

AB üyesi devletlerde güçlü sendikaların bulunması neoliberal veya ultraliberal politikalar sonucu dayatılan kazanılmış haklardaki törpüleme ve kısıtlamaların alanının sınırlı kalmasında, dar tutulmasında belirleyici oldu.

Ancak bu gidişle ve hele Nicolas Sarkozy, François Hollande, Emmanuel Macron ve benzer yöneticilerle ve uyguladıkları türlü

çeşitli yöntemlerle sendikaların gücünün azaltılmasının gündeme getirilmesiyle ve hıncırca uygulanmasıyla işçi sınıfını daha zorlu günlerin beklediği ortada.

Yeniden 19. yüzyıldaki “vahşi kapitalizmin” vahşi sömürüsüne doğru gidiş nasıl önlenecek ? Bugünkü sorulardan biri de budur ? Elbette yeni tür mücadelelerle ve işçi hareketinin kendisine yeni bir güç, yeni bir yöntem ve yeni bir program oluşturmasıyla. İşçi sendikaları bu alanda çalışıyorlar, çabalıyorlar.

Bunun sonucu olarak mücadeleciler kimi sendikaların “tüyleri yolunmak” isteniyor. Örneğin Fransa’da ultraliberal yöneticiler takımının en birincil hedefi emekçiden yana sendikaları güçsüzleştirmek. Yıllar önce Margaret Thatcher’ın İngiltere’de yaptığının benzerini Fransa’da gerçekleştirmek on yıllardır Fransa sağının “rüyası”dır. Chirac, Sarkozy, Hollande’dan sonra bugün Macron ve takımının da arzusu budur. Bunu başarabilecekler mi ? Göreceğiz.

Bu törpülenmeler ve kısıtlamalar kapitalizmin kendi yapısından kaynaklanıyor :

“Daha iyi rekabet olanağı elde edebilmek için işçi ücretlerinin düşürülmesi, çalışma sürelerinin uzatılması, işçilerin işten çıkarılmasının kolaylaştırılması gerektiği” düzenli ve kesintisiz bir biçimde ileri sürülüyor. Sanki o zaman Fransa’da üretilen kimi ürün Çin Halk Cumhuriyeti’nde veya Hindistan Birliği’nde, Fas veya Tunus’ta çok ucuz el emeğiyle üretilen mallarla yarışabilecekmiş gibi...

Aslında böyle bir şeyin asla mümkün olmadığını elbette ve en başta patronlar biliyorlar. Ama bu tür savları ileri sürerek yerli veya göçmen kökenli veya göçmen işçiler ve emekçiler üzerinde açık bir baskı mekanizması kuruyorlar. Zaten amaçları da budur :

Avrupa'daki emekçileri, işçileri UYSALLAŞTIRMAK, HAKLARINI İSTEMEKTEN VAZGEÇİRMEK, VERİLENLE YETİNMELEİNİNİ SAĞLAMAK.

Bu alanlarda da yine ırkçuların, milliyetçilerin devreye girdiklerini saptıyoruz : Almanya'da NPD (*Nationaldemokratische Partei Deutschlands*), AfD (*Alternative für Deutschland*), Fransa'da daha önce FN yeni ismiyle RN, İsviçre'de, Hollanda'da, Polonya'da (PiS : Hak ve Adalet Partisi), İtalya'da ve diğerlerinde benzer siyasi partilerin sistemi temelden sorgulamayı asla akıllarına getirmeden, böyle bir görevleri yok çünkü, emekçiler de içinde, halkın hoşnutsuzluğunu yabancılara, göçmenlere, "misafir" emekçilere karşı harekete geçiriyorlar, güya onların hoşnutsuzluklarına "tercüman" oluyorlar.

Örneğin NPD "Sosyal yardımlar Almanlara" diye anılabiliyor. Ona kalırsa sosyal yardımların azalmasının, azaltılmasının, düşürülmesinin nedeni yabancılardır. Sistem değildir.

Fransa'da önce Jean-Marie Le Pen kendisinden sonra kızı Marine Le Pen, "3 milyon yabancı dışarı ! 3 MİLYON İŞ !» diyerek 3 milyon "Fransız" işsize "hemen iş verebileceği" yalanını savurabiliyor. Böylece işsizliğin sorumlusunun kapitalizm BÜNYESİNDEKİ SON DEĞİŞİMLER, YENİ TÜR VE DAHA GENİŞ KAPSAMLI TEKELLEŞMELER ve ÜRETİM ALANLARINDA yeni teknolojilerin yoğun biçimde kullanılması, kimi patronun AB devletleri bünyesindeki fabrikalarını söküp, kapatıp işgücünün çok ucuz olduğu ülkelerde yatırım yapması olduğu saklanıyor. Suçlu yine yabancılar oluyor. Bu durumda iş sahibi emekçi, yerli veya yabancı kökenli olsun, sadece işini koruyabilmek biçiminde şartlandırılmış oluyor : Mücadele etmekten bile vazgeçebiliyor.

Hemen eklemek te yarar var : Elbette bunun da bir sınırı var : Hani bıçak kemiğe dayanana kadar denir ya o şekilde, sömürde de eşik

aşılınca emekçiler ne olursa olsun gerekli yanıtı vermekten kaçınmıyorlar. Bu konuda kimi örnekleri hem “Eski Avrupa” devletlerinde hem de “Yenilerinde”, Romanya ve Çek Cumhuriyeti başta, gördük... Bu da ayrıca incelenmesi gereken bir konu.

Evet, böylece kapitalizme yöneltilebilecek eleştiriler hedef saptırılarak yabancılara, göçmen emekçilere yöneltiliyor. İşte yükselen ve/veya yükseltilen milliyetçilik bu biçimde KULLANILYOR. Çalışanlar üstünde baskı mekanizması olarak. Böylece kapitalizmin ömrü uzatılmış oluyor : Onca eşitsizliğine ve işgücünü, işçiyi, emekçiyi, ve sakın unutmayalım çevreyi de, sömürmesine rağmen.

Burada önemli bir nokta daha var : Yerli emekçilerin de kapitalizmin, sömürünün ve sistemin eleştirisi yerine yabancılara ve yabancı kökenlileri eleştirmeleri ve onları “işimizi elimizden alıyorlar/aldılar” diyerek suçlamaları ve böylece hiç beklenmeyen bir açıdan, ters taraftan tartışmaya katılmaları. Tartışmaları. Onların da kimi kez yabancılara bir bütün olarak veya göçmen emekçileri özel olarak suçlamaları. Birçok kötülüğün kökenleri veya sebepleri olarak onları görmeleri ve göstermeleridir. İşte milliyetçiliğin ve ırkçılığın hedef saptırmasındaki en akıl almaz olgulardan biri de budur.

Hatta Fransa’da RN örneğinde saptadığımız gibi birçok emekçi ırkçı partiye oy vermektedir. Bu partinin en yüksek oy oranına Fransa’nın kuzeyindeki ve madenciliğin alt-üst olması sonucu işsizliğin ciddi boyutlar kazandığı kasaba ve kentlerde ulaşması bir rastlantı değildir. Mutlaka başka nedenleri de var ama işçilerin azınsanamayacak bir bölümünün (kimi rakamlara göre yüzde onbeşi ile yüzde onyedisinden 2000’li yıllarda yüzde otuza kadar çıktı) ırkçı partiye oy verdiği artık biliniyor. Bu konuda daha ayrıntılı bilgi için ekitap.ayorum.com’da yayınladığım Fransa

Siyasetine Giriş başlıklı birkaç ciltten oluşan dizi ekitaplarıma ve şu kitabıma bakılabilir : Fransa Seçimlerinde Le Pen Lekesi, Odak Kitap, İstanbul, 2002.

İÇE KAPANIK

Meselenin başka bir boyutu daha var : Yükselen veya yükseltilen milliyetçilik ve azgın ırkçılık, yabancılar ve yabancı kökenli yurttaşlar arasında, kendi etnik ve/veya dinsel veya mezhepsel kökenleri, geçmişleri, gelenekleri paydasında birleşmek refleksi yaratıyor. Göçmenler, göçmen kökenliler git gide kendi içlerine kapanıyorlar. İçe dönük yaşantı gittikçe daha geniş boyutlar kazanıyor : Kendi bakkalından alışveriş, kendi fırınından ekmek, kendi lokantasında yemek, kendi berberinde tıraş, aynı mahallelerde oturmak ve bunun gibi...

Son on yıllarda bunlara bir de çanak antenler sayesinde izlenebilen binbir televizyon kanalı da katıldı :

Artık herkes penceresine kendi çanak antenini kuruyor ve PENCERESİYLE BİRLİKTE KAPISINI DA BAŞKALARINA, "ÖTEKİNE" KAPATIYOR.

Artık her Avrupa kentinde bir "Küçük Türkiye", bir "Çin Mahallesi", bir "Magrip"... bir Tunus, bir Cezayir, bir Fas, bir Afrika bulmak mümkün... Bu her bakımdan kötülenecek ve eleştirilecek bir oluşum değil. Ancak konumuz açısından birçok olumsuz sonuçlar getirdiği de açık :

Çünkü böylece yaşanan devlet sınırları içinde veya daha geniş coğrafyalardaki sınıfsal ve/veya mesleki dayanışmalar, birleşmeler, örgütlenmeler ve mücadeleler erteleniyor.

Yaşadıkları devletlerin işçi sınıfının, meslek kümelerinin, kategorilerinin önemli birer parçası olmaları gereken göçmen ve/veya göçmen kökenli işçiler ve emekçiler kendilerini işçi sınıfının, meslek örgütlerinin ve mesleksel isteklerinin gerektirdiği mücadelelerde değil, etnik veya dinsel veya mezhepsel örgütlenmeler, mücadeleler (varsa eğer) içinde buluyorlar. Buna bazen bizzat kendileri de şaşıyorlar. Kendi ülkelerinde, kendi coğrafyalarında kalsalardı asla girişmeyecekleri kavgaların içinde kendi kendilerini bulunca elbette şaşıyor kalıyorlar. Ama iş işten geçmiş oluyor. Başka trenlerin yolcularıdır artık.

Yabancıların, göçmenlerin ve göçmen kökenli yurttaşların örgütlenmesinde son on yıldır çok ilginç bir gelişme daha dikkat çekiyor :

Dernek çerçevesindeki örgütlenmeler artık ülke ve/veya bölge düzeyinde yapılmıyor, artık köy, kasaba veya haydi en geniş biçimiyle de ancak kent düzeyinde gerçekleştiriliyor. Daha ötesine, yani bölgesel, ulusal veya hele hele uluslararası boyuta kadar gidilmiyor. Evet gidilemiyor değil gidilmiyor. Bilinçli bir tercihtir bu.

Bu olgu yabancıların, göçmenlerin ve göçmen kökenlilerin de zaman içinde gittikçe paramparça olduklarının, paramparça edildiklerinin ispatıdır. Küçük bir veya orta boy birkaç dernekle kimler seslerini duyurabilir ? Hiç kimse.

Bu da son analizde Avrupadaki ırkçıların, milliyetçilerin ekmeğine yağ sürüyor. Çünkü derneklere binbir parça edilenlerin istekleri de artık birçok kümeyi harekete geçirebilecek istekler özelliğini yitiriyor.

Artık çok ciddi ırkçı saldırılar karşısında bile ortak hareket etmek zorlaşıyor.

Herkes sadece kendi “küçük dükkanı” ile ilgileniyor. Sokakta sadece kendi dükkanının önünü temizliyor. Ama artık sokağın tümünü görmüyor, sokaktakilerle ilişkisini sıfıra indiriyor...

Avrupa’daki ırkçılar ve milliyetçiler böylece bu alanda da kârlı çıkmış oluyorlar. Suçlarıyla başbaşa kalıyorlar o zaman. Cezasız.

TARİHİ VE DİNSEL KÖKENLER

Avrupa’da ve değişik ülkelerde ırkçılığın ve milliyetçiliğin tarihi ve dinsel kökenleri de meselenin başka bir boyutu olarak kendilerini gösteriyor.

Örneğin Fransa’nın, Polonya’nın, Rusya Federasyonu’nun ve kimi diğer Avrupa devletlerinin neredeyse “mayasında” yahudi düşmanlığının öteden beri varolması ve zaman zaman son derece dramatik boyutlar da alarak bu belanın sürgitmesi belirleyicidir. Bugünkü ırkçılar ve milliyetçilerin ortak hafızalarında elbette ve maalesef yahudilere yapılan zorbalıkların, katliamların izlerini bulmak olasıdır. Irkçılık ve milliyetçilik belalarının yeniden ve yeniden hortlatılmalarında yahudi düşmanlığına hala akıl almaz roller oynatılıyor...

Bugün kimi Avrupa ülkesinde yahudi düşmanlığı sürdürülürken, onun yanında bunun bir benzeri müslümanlara karşı yönetiliyor. Bugün İslam’a ve müslümanlara yönelik düşmanlığın kimi kökenlerini burada bulabiliriz.

Dahası zaman zaman Katolik Din’in lideri ve Vatikan isimli ve dünyanın en küçük devletinin başkanı Papa’ların İslam’a ve diğer dinlere, ama bilhassa kendisine her zaman en büyük rakip olarak

gördüğü İslam'a saldırısı da bir dil sürçmesi ve/veya dalgınlık olarak değerlendiremez. Çünkü öyle değildir.

Günümüzde dinler arasındaki ve her dinin kendi mezhepleri arasındaki kavgalar, yeni din savaşları olarak isimlendirebileceğimiz saldırılar, akıl almaz kanlı yarışlar sürüyor. Ve bu kimini diğer dinden olanın evini yakmaya ve/veya canına kıymaya kadar sürükleyebiliyor.

Bu alanda Hıristiyanlığın ve bilhassa Katolikliğin etkileri yadsınamaz. Öteden beri diğer dinlere düşmanlığı ve bunun sürekli kılınması burada ırkçılığın ve milliyetçiliğin "toprağını" hazırlıyor, "beslenmesinde" kullanılıyor. Irkçılığın ve milliyetçiliğin "beslenmesinde" başvurulan kaynaklardan biri de evet Hıristiyan dinidir. Ve özellikle Katoliktir.

Katoliklerin tarihten gelen ve diğer hıristiyan mezheplere, bu arada örneğin özellikle protestanlara, yönelik acımasızlığı anımsanabilir. Hatta kendi bünyesindeki iç çatışmalarda da gözler önüne serilen bu açımasızlıkların, bu katliamların bugünkü saldırganların "akıllarında" (Tırnak içinde, çünkü buna akıl demek için bin şahit lazım, hatta doğrusunu isterseniz buna akıl dememek gerekiyor, ama başka bir sözcük bulamıyorum bugün) mutlaka şu veya bu biçimde yer aldığını söylemek olası.

Katoliklerin kendi içlerinde bile ne denli acımasız olduklarını anımsatmak için engisizyonlara, on yıllar süren "din savaşlarına" kadar gitmeyelim. Ama burada hıristiyanların ve hele Fransa'da katoliklerin "ortak hafızasında" her zaman önemli bir yeri olan Jeanne d'Arc örneğini vermeden de geçmeyeyim :

Güya bir "Ses" duyarak fena halde katolik olan ve yine güya kızıoğlankız Domremy nam mekanın çobanı Jeanne isimli bu çocuk yine güya Fransa'yı istila etmek isteyen İngilizlere karşı ve aniden

müthiş bir savaşçı kesiliyor, koskocaman bir orduyu savaşa götürüyor... Vesaire vesaire. Ama bu çocuğun kısa süre içinde kitle içinde kazandığı/elde ettiği/aldığı önem üzerine etekleri tutuşan (laf burada bütün anlamlarıyla tam yerine oturdu) Büyük Din Adamları bu zavallı kızıoğlankızı yargılıyorlar ve 30 Mayıs 1431'de Rouen kentinin Eski Pazar'ında bilmem kaç metre yükseklikteki odun yığını üstünde canlı canlı yakılmasına karar veriyorlar. Ve karar uygulanıyor.

Şimdi, bu tür akıl almaz yargılamaların bütün dinlerin tarihinde bulunduğu ve yine benzer katliamların bütün dinlerin tarihiyle birlikte geçtiği biliniyor, Jeanne d'Arc isimli bu çocuğun dramının ne önemi var diyebilirsiniz ?

Haklısınız. Önemi şurada : Bu kızcağızın efsanesi, "İngilizlere karşı ve Fransa'yı istila edilmekten kurtarmasındaki kahramanlığı" (Sanırsınız bu işi tek başına yapmış !!!) okullarda tarih kitaplarında yazıyor, okutuluyor, anlatılıyor ve yüzyıllardan bu yana o kızcağızdan daha küçük yaştaki bebelerin hafızalarına "yazılıyor" aslında "kazınıyor" demek lazım. Tarih kitapları yanında Jeanne d'Arc hakkında yazılan ve kimi ciddi kaynağa göre sayıları yirmibini geçen özgeçmişine ilişkin kitapları ve birçok sinema ve televizyon filmini ve birçok belgeseli de sayarsak Jeanne d'Arc efsanesinin aldığı boyutu bilmem ölçebilir miyiz ? Tam bilemiyorum. Ancak şu kesin : Bu kızcağızın dramı birçok genci hele genç bayanı günümüzde bile etkileyebiliyor. Fransa'da toplumsal mücadele ateşinin yükseldiği kimi anlarda saçlarını Jeanne d'Arc gibi kestiren kadın ve kız çocuğu sayısı (aklıma Mayıs 1968 günleri geliyor) üzerine ciddi bir araştırma yapılması son derece çarpıcı sonuçlar verebilir kanısındayım.

Fransa'da Jeanne d'Arc efsanesi bunlardan biri. Başkaları da var. Ancak konumuz açısından ve bugünlük bu örnek yeter sanıyorum.

Yıllardan beri bu efsaneye ırkçı parti sahip çıkıyor. Le Pen ailesi her yıl Bir Mayıs'ta Paris'te "Jeanne'in" heykeli önünde taraftarlarıyla anma toplantısı yapıyor. Oradan eski Opera binası önüne kadar yürüyorlar, oradaki küçük alanda, "Lider" bir nutuk atıyor ve hep birlikte anıyorlar. Diğer partiler de ırkçı partiyi izlemeye başladı : Hollande döneminde Ekonomi Bakanı Macron Mayısın ilk Pazar günü Heykel'e çelenk koydu, saygı duruşunda saygılarını sundu. ırkçı partiyi izlemek bununla sınırlı değil... Ama bu hem görsel hem tarihi açıdan çarpıcı. Öteden biri tarihte aşırı sağcıların, ırkçıların, faşistlerin, nazi yanlısı fransızların mayısın ilk pazarında kutladıkları "Jeanne'i anma toplantısı", Le Pen tarafından Bir Mayıs'a alındı, bir taşla iki kuş vurmak umuduyla. Hem Jeanne anılıyor hem de Bir Mayıs gösterilerine güya karşı gösteri düzenleniyor. Aşırı sağ ve ırkçılık üzerine çalışmalarımı yaptığım yıllarda birçok kez bu gösterileri izledim, kimi göstericinin sırt çantasında tabanca taşıdığını gördüm. Genel kurulunu bir telefon klübesinde toplayabilecek ismi cismi bilinmez nazi sürülerinin saldırgan adamları bu "anma toplantısını" ve yürüyüşü, Louvre Müzesi yakınındaki o yüksek burjuvazi mahallesinde, terör estirmek için bahane ediyorlar. Bir seferinde esmer bir kişiyi dövmeğe kalktılar, kişi canını kurtarmak için kaçmaya çalıştı, kafalarının içi de dışı gibi usturlanmış on kadar hayvandan ibaret nazi sürüsü Seine Nehri'nin üstündeki köprüde yakaladıkları kişiyi Seine Nehrine atıp ölümüne sebep oldu. Şimdi orada o köprü üstünde bir levha var. Nazi sürüsünün saldırgan yüzleri ise ortak hafızalara kazıldı. İşte ders : Bunu unutma Ramo ! Hortlaklar yeniden dönebilirler tedbiri elden bırakmamalı İki Gözüm !

Başka devletlerde de Jeanne d'Arc benzeri "kahramanlar" yaratıldığını ve siyasi amaçlar için kullanıldığını tahmin etmek zor değil.

Şimdi Şu soruyu sormanın zamanı geldi : Jeanne d’Arc ve benzeri bir dramdan ne tür sonuçlar çıkarabilir sıradan bir genç? Herhalde Őunları :

“Bizden olmayan suçludur.”

“Bizden olmayan suçluları cezalandırma yöntemimiz onları canlı canlı yakmaktır.”

Evet yakmak başka dinlerde, başka kùltùrlerde de protesto ve ceza yöntemi olarak kullanıldı ve hala kullanılıyor ama Avrupa’nın tarihi ve dinsel kökenlerinde de yakmak var ve bu kimi “akıl”larda bugün bile yansımaları bulabiliyor. İşte örneği yukarıda.

Fransa Cumhuriyeti’nin onca laiklik nutuklarına karşın, Fransa toplumunun çok ciddi bir biçimde katolik olduğunu burada vurgulamak gerekiyor : Paris’in kimi semtlerinde ve hele taşra kent, kasaba ve köylerinde pazar sabahları ayın saatlerinde yapacağınız bir gezinti size bu konuda tahmin edemeyeceğiniz kadar ip ucu verecektir. İnanın bana lùtfen. Benzer bir durumun Almanya’da ve hele İspanya Krallığı’nda, Polonya Cumhuriyeti’nde ve hele hele Malta’da da geçerli olduğunu bilmek lazım. Almanya’da her otel odasına bir İncil konulması da bir rastlantı değil. Denedim, biliyorum. İlk önce bir inanmış unuttu sanmıştım...

Fransa için “Kilise’nin Büyük Kızı” denmesi de boşuna değil. İşte basit ve son bir örnek daha : Korona belasını sonuca sokağa çıkma yasağı sadece Noel Ayını vesilesiyle 24 Aralık 2020’de uygulanmadı. Ayınlere kıtalacakların sayısındaki sınırlama ise sayım işinin “meleklerle” bırakılması sonucu barışçıl bir biçimde çözümlendi (!). Bu kadarı yetmez mi ? Hemen aşığıda ek bilgi geliyor.

Eh 20. yüzyılda iz bırakan en önemli Papa'lardan birinin Polonya'dan hatta aman unutmayalım Polonya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nden çıktığını ve "Duvarın Yıkılışı" ugrunda canla başla uğraştığını da anımsamamız şart burada. Hele sonra inanmış din adamlarının yazdıkları ve yayınladıkları anılarında, araştırma kokan kitaplarında kiliselerinin nasıl çalıştıklarını övünerek anlatmalarına şaşırılmamak elde değil. Dinde mütevazilik bile unutuluyor.

İrkçilikla, aşırı sağla ve milliyetçilikle mücadele dinle mücadeleden de geçiyor.

FRANSA SİYASETİNDE KATOLİKLER DE VAR

Fransa Cumhuriyeti malum öteden beri, LAİK olmakla övünüyor. Laikliği yaratan devlet olduğu ileri sürülüyor. Ama bu nasıl laik devletse son on yıllarda ağzını açar açmaz din(ler)den söz ediyor. Garip. Çok garip.

Bu devlet yurttaşlarından dindar katolikler, dikkatinizi rica ediyorum AZ BİLİNEN AMA ETKİLİ entegrist katolikler, dini bütün protestanlar, müslümanlar, yahudiler, rus ve yunan ortodoksları, budistler, evanjelistler, sihler, irili ufaklı tarikatların ve sahte dinlerin izleyicileri ve daha nicesi yasalar içinde yaşamını sürdürüyor. Çalışıyor, aile kuruyor, çocuklarını yetiştiriyor...

Dini düşmanlıklar ırkçı ve aşırı sağ siyasi partiler tarafından sürekli ve düzenli bir biçimde, ama kimi kez klasik sağ ve merkez partiler tarafından da canlı tutuluyor. Katolikler açıkca destekleniyor. Günümüzde de bu sürüyor.

Örneğin Senato Başkanı klasik sağ parti “Cumhuriyetçiler”den Gérard Larcher’nin Kasım 2020’de, korona belası vesilesiye pazar ayınının yasaklanmasını protesto için gösteri yapan katolikleri açıkca desteklemesi anımsanabilir. Fransa Cumhuriyeti’nde Senato Başkanlığı önemli bir makamdır çünkü Cumhurbaşkanı görevini yapamaz olursa Senato Başkanı yerini alıyor, yeni seçime kadar. Senato Başkanı’nın böylesi dini gösterileri desteklemesi de son derece manidardır. Katolik bir aileden gelen, kendisi de inanmış katolik (bu arada mason olduğu da söyleniyor ama adı geçen bunu doğrulamadı), katoliklerin etkili olduğu, geçmişi kanlı, krallar kenti Versailles vilayeti senatörü, yılların siyasetcisi şimdiye kadar örtülü taşıdığı katolik kişiliğini de böylece sergiledi. Mutlaka seçmenlerini memnun etmek arzusuyla. Bu hiç şaşırtıcı değil.

Evet manidar ama şaşırtıcı değil çünkü bu laik devletin dünkü ve bugünkü yöneticileri içinde pazar ayınıni kaçırmayanlar eksik değil. En başta ve ilk akla gelen general Charles de Gaulle. General’in dini inancı üzerine anlatılacak çok şey var, ama işi uzatmayalım. Mesele çünkü o değil.

Fransa’da taşra kentlerine yolunuz düşerse görebilirsiniz: Pazar günleri katedral önleri bayram yeri gibidir. Doğal, ama bilinmesinde yarar var. Çünkü “Ben laik, ben çok laik, ben en iyi laik devletim” diye ders veren devletin siyasetinde din eksik değil, katolikliğin etkisi yadsınamaz. Protestanların, “protestan kültüründen” gelenlerin ise Sosyalist Partisi içinde varlıkları biliniyor...

Şimdi yeri gelmişken Fransa’nın siyasi yelpazesinde yer alan hristiyan-demokrat partileri ve bir-iki önemli liderini bu bağlamda anımsatayım.

Bu akımın en bilinen temsilcisi, son on yıllarda fransız siyaset sahnesinin yıldızlarından, defalarca sağ hükümetlerde değişik

bakanlıklar üstlenen, bir ara Milli Eğitim Bakanlığı yapan, biraz önce değindiğim, François Bayrou'dur. Son yirmi yılda cumhurbaşkanlığı seçiminin değişmez adaylarındandı: 2002'de ilk turda 6,8, 2007'de 18,57, 2012'de 9,13 oranında oy topladı. 2017'de aday olmadı çünkü Emmanuel Macron adaylığını açıklar açıklamaz, hemen onun yanında yer aldı. Macron seçilince, Bayrou ilk hükümetinde Adalet Bakanlığına getirildi. Bir ay kadar sonra, geçmiş yıllardan gelen bir yolsuzluk iddiasıyla bakanlıktan ayrılmak zorunda kaldı. Eylül 2020'de, Cumhurbaşkanı Macron, kayıtsız şartsız destekçisi Bayrou'ya layık, "altından bir garaj" yarattı: Devlet Planlama Teşkilatı (Fransızcası: Le Haut-Commissaire au Plan) Başkanlığı. Yukarıda kısaca değindiğim gibi, korona belasının yarattığı ekonomik düşüşü durdurmak için yeniden BEŞ YILLIK PLANLARA dönülecek belki... Ama henüz plan yok, fakat Teşkilat hazır. Kadrolar bulunacak vesaire. Bayrou'nun partisi sık sık isim değiştirdi: Şimdiki ismi MoDem (Mouvement Démocrate. Demokrat Hareket). Hıristiyan-Demokrat'tan sadece ikinciye almışlar... Bu parti başından beri Macron'un partisiyle hükümet ortağıdır.

Bu alanda Bayan Christine Boutin örneği de var: 1986-2007 arasında klasik sağ partilerde milletvekiliydi, 2002 cumhurbaşkanlığı seçiminde aday oldu, birinci turda yüzde 1,2 oranında oy aldı. 2007'de cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasında Nicolas Sarkozy'nin siyasi danışmanıydı. Seçim sonrasında seçilen Sarkozy'nin başbakanı, kendisi de inanmış iyi bir katolik François Fillon'un 1. ve 2. Hükümetlerinde Konut Bakanlığı yaptı: 2007'den 2009'a kadar. Sonra Parti Chrétien-Démocrate'ı (PCD. Hıristiyan-Demokrat Parti) kurdu ve genel başkanlığını üstlendi... Bu parti ismini değiştirdi: La Voie du Peuple adını aldı. Kısaltılmış biçimiyle VİA. Türkçesiyle: Halkın Yolu... Bayan Boutin 2013'te yerini Jean-Frédéric Poisson'a bıraktı... Boutin ve partisi siyasi yelpazede aşırı

sağa yakındır. Nitekim Bayan Boutin 2017 cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci turda Marine Le Pen'e oy vereceğini açıkladı. Irkçı partiyle katoliklerin bir bölümünün işbirliğinin, yakınlığının açıkça teşhiri ancak bu kadar net yapılabilirdi.

Hıristiyan-demokrat ve aşırı sağ partiler, üyeleri, liderleri siyasi gelişmelere göre tavır takınmak gerektiğinde, klasik sağ ve orta sağ partileri, üyelerini ve kimi liderini de peşlerinden sürükleyerek, dev gösteriler düzenleyebiliyorlar. Yakın geçmişte örneklerini gördük. Kasım 2020'deki pazar ayını için yapılan gösteriler daha kapsamlı eylemlere yol açmadan, yeni gösteriye gerek kalmadan, Cumhurbaşkanı Macron, katoliklerin oylarını yitirmemek umuduyla, meseleyi çözdü. "Laik"lik adına elbette.

Katolik oyları için dış politika bile araç edilebilir: Siyasi faaliyetlerinde Katolikleri yanına almayı tercih eden ve bunu örtülü bir biçimde de olsa uygulayan Nicolas Sarkozy'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin "müslüman çoğunluklu nüfusa sahip olduğu için" AB'ye üye olamayacağı bahanesini yüksek sesle dile getirmesini, bunu siyasi seçim kampanyalarında malzeme olarak kullandığını bu vesileyle anabiliriz... Hepsi "laiklik" adına.

Böylesi bir yaklaşımın ülke içinde nasıl anlaşılacağı, nasıl yorumlanacağı, sıradan bir fransızın bir "müslümana" nasıl davranacağı artık mesele edilmez. Artık "haçlı seferlerine" de gerek kalmaz. Ne iyi ki AB'de "barış" sürüyor. Önemli olan da budur.

YAKIN TARİHTEN KALAN : FRANSA'DAN BİR GÖRÜNTÜ : BİZ VE ONLAR/ROMLAR

Fransa'da "Les gens du voyage", "Çingene" veya daha kibarcasıyla "Rom"lar veya "Roman"lar adı verilen, otomobillerinin arkasındaki karavanlarında bütün varlıklarını, anılarını, hayatlarını, çoluk çocuklarını taşıyarak dolaşan birkaç ay bir yerde, sonra birkaç ay başka bir yerde konaklayan, herşeylerini, geniş aile veya küçük kabile boyutunda diyelim, topluca yapan, paylaşan insanlar.

Fransa'dakilerin tümü veya tümüne yakını Fransa Cumhuriyeti vatandaşı. Yerleşik olmayı rededen, yaşam biçimi olarak gezginliği tercih eden, "iskan edilmeleri" nâ-mümkün insanlar.

Ancak bu yaz cumhurbaşkanının gündemi değiştirmek, yükselen toplumsal muhalefeti aşağı çekmek, kendisinin ve Çalışma Bakanı'nın ismi karışan rüşvet ve yolsuzluk konularını marjinalleştirmek arzusuyla projektörleri yönelttiği ve Romanya veya Bulgaristan'dan, yani ikisi de AB üyesi devletten gelen, yani AB tüzel düzenlemelerine göre üye devletlerde özgürce dolaşmaları garanti altına alınmış "Rom"ları sınır dışı operasyonları başlatınca, Fransa'da öteden beri varolan "gens du voyage" karşıtlığı/ırkçılığı/dışlamacılığı yeniden hortladı.

İşte bir fotoyla bunun ispatı : Fransa'nın güneyindeki Nimes'e yakın Beaucaire isimli mekanda, bir "gens du voyage", "Gens du voyage'a yasak" levhası önünde durmuş pozunu vermiş. Tebessümü acı. Başındaki şapkasında yazılandan sadece şu dört harf "DOST" okunuyor : Elbette bu sözçüğün anlamını bir Fransız anlamaz ama bizim için ne kadar ilginç. İlk levhanın hemen altındaki kırmızı renkli levhada ise "ateş yasak" yazıyor. Park gibi

bir mekanda sigara içilmesin, ateş yakılıp kebab yapılmasın diye olmalı. Bu levhalar ortak hafızalarda hemen ikinci savaş yıllarındaki “Yahudilere yasak” veya “Yahudiler giremez” türü levhaları anımsatıyor.

Benim için o kadar eskiye gitmeye de gerek yok : Aklıma 1970’lerin hemen başında Fos-Sur-Mer, Cassis, La Ciota, Port-de-Bouc gibi Marsilya’ya birkaç adımlık liman kasabalarında, Ankara ve İstanbul’dan Fransa’ya getirilen ilk işçilerimizin varışından kısa bir süre sonra ırkçıların sahip olduğu kahve ve lokantaların kapı ve vitrinlerine yapıştırılan levhalar geliyor : O günlerde fotosu çekilip Türkiye’de günlük gazetelerden birinde (Cumhuriyet veya Milliyet olabilir) yayınlanan şu levhayı unutmak mümkün değil : “Köpekler ve Türkler giremez!”. Çok afedersiniz ama aynen böyle yazıyordu. O sırada doktoramı yaptığım Aix-en-Provence’a onbeş-yirmi kilometrelik bu kasabalara gidip, kendi kaderlerine terkedilmiş, kimsesiz işçilerimize yardımcı olduğum günlerde, haftasonlarında gözlerimle bizzat gördüğüm bu salaklıklardan fena halde sarsıldım. Bunları asla unutmadım. Unutmak mümkün değil.

O günden bugüne ne değişti?

Çok şey: ırkçıların biti kanlandı. Bunun örneklerini değişik seçimlerde ırkçı partiye verilen oylarda ve bu oyların artışında defalarca gördük. Bu çalışmada yeri geldikçe aktardım.

Önümüzdeki seçimlerde ırkçı partinin müthiş bir oy patlaması yapacağı da kuşkuyla bekleniyor.

Başka örnekler de var : İşte İsviçre, Almanya, Belçika, İtalya, Avusturya, Danimarka, Norveç, İsveç...

(Yıllar önce yazıldı. 25 Aralık 2020’de yeniden okudum, bir-iki ek yaptım, birkaç düzelti de.)

TARİHE KÜFÜR

Paris'te ve ziyaret ettiğim birçok taşra kentinin kimi sokaklarında gördüğüm duvarlara yazılı şu slogan epey şaşırtıcı: "Immigration=Invasion". Türkçesiyle: "Göç=İstila".

Fransa'da yıllardan beri uyuşturucu ticareti, hırsızlıklar, ev soymalar ve daha bilmem nelerin sorumlusu ve tek faili olarak "yabancılar" gösteriliyor. İrkçı partiler bu tür konuları seçim malzemesine dönüştürdüler. Dahası ülkede gittikçe toplumsal bir felaket biçimine bürünen işsizliğin sorumlusu da "yabancılar", "yabancı" işçiler, bunlara kalırsa.

Mart 1993 seçimleri sonrasında hükümeti kuran merkez sağ koalisyon, ilk iş olarak yabancılar politikasını ameliyat masasına yatırdı. Jacques Chirac'ın partisi RPR (Cumhuriyet İçin Birlik) ile, o yıllarda François Bayrou'nun liderlerinden biri olduğu, UDF (Fransız Demokrasisi İçin Birlik) tarafından oluşturulan koalisyon hükümetinde, aslında, ortanın sağı hakimdi. Ama yabancılar söz konusu olunca aşırı sağ söylemler ve politikalarda hepsi ağız birliği yaptı. Buyurun kararı siz verin:

Hükümet işe siyasi mültecilik başvuru yöntemini ve aşamalarını zorlaştırarak başladı. Sonra polislin istediği anda ve istediği yerde, kimlik denetimi yapması konusunda yasa tasarısı hazırladı. Daha sonra Yurttaşlık Yasasını değiştirici tasarısını kamuoyuna yansıttı. Artık fransız yurttaşı olmak her babayığidin kârı değil.

1986'da RPR genel başkanı ve dönemin başbakanı Jacques Chirac ne demişti? "Fransız vatandaşlığını hak etmek gerekir!" İşte bu kadar. En son birkaç gün önce, İçişleri Bakanı, "Fransa'ya yabancı göçünü sınırlamayı amaçlıyoruz." dedi.

İnsan Hakları ve Yurttaşlar Bildirgesinin anavatanı olmakla övünen Fransa, artık başka havalarda. Fransa'da doğan yabancı ana-babalılar vatandaşlığa kolayca geçemeyecekler. Bu Fransa tarihine karşı bir küfür. Çünkü hele bir bakalım; bugünkü hükümette bile yabancı ana-babalı bakanlar var. İşte iki örnek:

Başbakan Edouard Balladur İzmir'de ermeni ana-babadan olma.

Bütçe Bakanı ve hükümet sözcüsü Nicolas Sarkozy, Macaristan'lı bir ailenin çocuğu. Sarkozy daha sonra İçişleri Bakanı, Maliye Bakanı ve nihayet 2007'de Cumhurbaşkanı oldu...

Fransa'yı Fransa yapan, adını dünyalara duyuran birçok sanatçı, yazar, aktör ve aktris yabancı kökenlidir:

Aklıma Mussoloni Faşizminden kaçıp Fransa'ya sığınan komünist militanların çocuğu Yves Montand geliyor. Yine İtalyan kökenli Emile Zola ve Edith Piaf. Ve daha niceleri...

Fransa'ya, Avrupa Şampiyon Klüpler turnuvasında ilk kez birinciliği, kafa gölüyle, bir yabancı kazandırdı. Bir Afrikalı. Adını bütün Fransa duydu: Basile Boli. 1967'de Abidjan yakınında bir kasabada doğan bu çocuk, polis babasının Côte-d'ivoire Paris Büyükelçiliği'nde bir göreve atanması üzerine Fransa'ya geldi. O'nun sayesinde, Marsilya Futbol Klübü, bütün bir kentin, hatta bütün bir ülkenin, rüyasını gerçekleştirme olanağı buldu. Şimdi Boli bir sembol. Sadece o değil. Aynı takımda top koşturan Alman Rudi Völler, Boşnak Boksiç, Korsikalı Pascal Olmeta ve diğerleri de.

Fransa eğer yeni yasa tasarılarını yaşama geçirirse, siyaset, futbol, sanat ve sinema bu tür zenginliklerden yoksun kalacak. Hele bir düşünün Yves Montand'sız, Edith Piaf'sız, Basile Boli'siz Fransa'yı.

PS (Sosyalist Parti) hükümetlerinin İçişleri Bakanı Pierre Joxe, beş yıl önce polis sendikalarının önerisi üzerine bütün komiserliklere

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin asılmasını emretti. Fransa'da her komiserlikte, Bildirge artık, Cumhurbaşkanı fotosunun yanı başında. Pierre Joxe, bir ara, "Polislerin ezici çoğunluğunun silah taşımaya gerek yok" dedi. Ve polislerin büyük bir bölümünü silahsızlandırmayı düşündü. Gerçekleştiremedi.

O günden bu güne işler tam tersine döndü. Yeni Başbakan ve özellikle aşırı sağcı düşünce ve tavırlarıyla Fransa'da sevilmeyen İçişleri Bakanı Charles Pasqua, sıradan insanların "güvenlik korkusunu" istismar ediyorlar.

Başbakan Balladur, bir tür "güvenlik testi" uyguluyor. Hükümeti kurduğunda, birçok gözlemci orta-sağ bir politika uygulayacağını sandı. Oysa orta-sağ gösterip sıkı-sağ vurdu. Başbakanın amacı ortacıları sağa demirlemek. Nitekim kimlik denetimi, yurttaşlık yasa tasarıları işiyle, CDS (Toplumsal Demokratlar Merkezi. Eski hıristiyan-demokratlar) (1) başkanı ve Adalet Bakanı Pierre Méhaignerie uğraşiyor.

Gerçi Cumhurbaşkanı bir sosyalist: François Mitterrand. Ama O da savunmada. Kendisini ve sosyalist hükümetlerden kalanları kurtarmak için iki dayanağı var: Anayasa ve iletişim kaynakları. Ancak bunlar O'na istediği kadar manevra olanağı vermiyor. Nitekim, Cumhurbaşkanı "Fransa yaşlı ve tutucu bir ülkedir" deyip umutsuzluğunu dile getirdi.

Bu durumda, yabancı işçilerin ve siyasi mültecilerin dernek ve benzeri örgütlerine büyük sorumluluk düşüyor. Nitekim 29-30 Mayıs 1993'te Paris'te genel kurulunu toplayan FASTİ (Göçmen İşçilerle Dayanışma Dernekleri Federasyonu) bu konuda kararlı olduğunu gösterdi. Aynı bağlamda S.O.S. Racisme (İmdat Irkçılık), MRAP, LICRA ve CIMADE gibi derneklere de büyük iş düşüyor.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde ardı arkası kesilmeyen nazi baskınları ve cinayetleri gündemimizin ilk maddesinin ırkçılığa karşı mücadele olması gerektiğini gözler önüne seriyor.

Irkçıların illâ bizden insanlara saldırmasını beklemeden, nereden gelirse gelsin, kime karşı yönetilirse yönetilsin, saldırıları toplu, en geniş ve kitlesel biçimde yanıtlanmalıdır. Ve bu konuda sadece derneklere değil, birey olarak hepimize görev düşüyor. Bu görevleri üstlenmemiz şarttır. Uzun soluklu bir biçimde.

NOT: (1) CDS, 1996'daki Kurultay'ında adını Force Démocrate (Demokrat Güç) biçiminde değiştirdi. Liderliğine o günkü Millî Eğitim Bakanı François Bayrou seçildi. Yukarıda değindiğim siyasetçi. Partisi sık sık isim değiştirmesiyle tanınıyor. En son ismi: MoDem: Mouvement Démocrate: Demokrat Hareket.

(12 Haziran 1993'te yazıldı. 25 Aralık 2020'de gözden geçirildi.)

IRKÇILIĞA VE IRKÇILARA KARŞI

Fransız siyasi yaşamının gözlemcileri artık çok iyi biliyorlar: Her yıl, eylül ayında, Fransızların deyişiyile “la rentrée” vesilesiyle, siyasi yaşamın açılışı vesilesiyle, ırkçı ve faşist FN’nin (Milliyetçi Cephe) lideri ırkçı, faşist, yahudi ve yabancı düşmanı, fransız siyaset sahnesinin en eskilerinden Jean-Marie Le Pen, mutlaka bir provokasyonla ismini duyurmak ister. Böylece kendisi ve partisinden söz ettirmenin, reklamının yolunu bulduğunu sanıyor.

Eylül 1996’da yine yineledi kendi kendini:

“İnsanların ırklara ayrıldığını ve ırklar arasında eşitsizlik bulunduğu” saçmasını savurdu.

Fransa’da ve bu rezilliğinin duyulduğu bütün ülkelerde skandala yol açtı: Doğal. Çünkü akli başında herkes insanların tümünün TEK KÖKTEN, İNSANOĞLU KÖKÜNDEN geldiğini biliyor. İnsanlar arasında “hayvanlar” bulunduğu da biliniyor elbette. Ve bu hayvanların ellerine olanak geçtiğinde İNSANLIĞI ne tür felaketlere sürükledikleri de: Hitler ve Mussolini ve onların izleyicilerinin yaptıklarını anımsamak yeter.

Fransa’da ırkçılıkla mücadele için ilk yasa 1972’de, FN’in kurulduğu yılda, yayınlandı. Daha sonra 1990’da PCF (Parti Communiste Français-Fransız Komünist Partisi-FKP) Meclis Grubu’nun yasa teklifiyle ırkçılara ve ırkçılık yapanlara karşı yaptırımlar ağırlaştırıldı.

Ancak bütün bunlar, Le Pen’in hak ettiği cezaya çarptırılmasına yetmiyor. O nedenle hükümet ve mahkemeler Le Pen hakkında dava açmak istemiyorlar. O nedenle Adalet Bakanı ırkçılığı teşvik edenleri, hatta dolaylı yoldan ırkçılığa yol açanları da

cezalandırarak yeni bir yasa tasarısı hazırladığını ve ekim ayında Meclis'e sunacağını duyurdu.

Hükümeti asıl korkutan Le Pen'in açılacak davayı kendi reklamı için kullanması olasılığı. Hani kendisine "baskı gören, ezilen siyasetçi, zavallı kurban" havası vererek yeni insanları aldatmasından, kendine yeni çömezler yaratmasından çekiniliyor.

Hukuki açıdan şu an bir şey yapılmayacak. MRAP ve benzeri ırkçılığa karşı mücadele veren derneklerin açtıkları davalar hariç.

Siyasi açıdan ise bütün siyasi partiler, sağdan sola soldan sağa herkes Le Pen'i bir kez daha kınadılar. Le Pen ve partisi tecrit edilmiş konumda bugün.

En önemlisi kamu vicdanında Le Pen ve partisinin mahkûm edilmesi.

Çünkü bu kez Le Pen, provakasyonlarıyla "eşiği aştı". Ve bunun üzerine siyasi, hukuki ve toplumsal tepkiler birbirini izledi.

Sağcı başbakan Alain Juppé örneğin, liselilerle konuşmasında, Le Pen'in "çok açık bir biçimde ırkçı, yahudi ve yabancı düşmanı" olduğunu belirtti. Ve "Bu belayla mutlaka mücadele edilmeli" dedi. İlk kez sağcı bir lider bu kadar net bir şekilde Le Pen'in ne tür bir tip olduğunu vurguladı. Daha önce cumhurbaşkanı Jacques Chirac da ismini vermeden Le Pen'in "tezlerinin saçma sapan" olduğunu belirtmişti.

Chirac'ın Le Pen'den hiç hoşlanmadığı biliniyor. İşin ilginç tarafı, hükümetin bu sıralar, 1998'de yapılacak milletvekili seçimlerinde FN'nin de temsilini garantiye alacak nisbi temsil sistemini öngören bir seçim yasa tasarısı üzerinde çalışıyor olması: Hükümet ve yandaşları böylece Meclis'e gelecek FN milletvekilleriyle "sahada en iyi mücadelenin yapılacağını" iddia ediyorlar. Bugünkü

hesaplara göre, seçim yasa tasarısı kabul edilirse FN'nin Millet Meclisi'ne 30-40 kadar temsilci göndereceği ve bunları daha çok SOLUN egemenliğindeki büyük kentlerin kenar mahallelerinde elde edeceği sanılıyor. Le Monde gibi kimi gazetenin ongörmelerine bakılırsa PS (Sosyalist Parti) ve FKP bu işten zararlı çıkacaklar. Sağ ve ortasağ partiler ise böylece hem, "Bakın seçim sistemini daha adil hale getirdik" diyerek birkaç puan kazanmak, hem de solun iktidarı almasını önlemek niyetinde. Bu hınzır siyasi hesapların nelere yol açacağını göreceğiz.

FN'e karşı siyasi mücadelede şimdilik sağ, ortasağ ve sol birlikte hareket ediyor: Örneğin 22 eylül 1996 pazar günü kimi yerde ikinci turu düzenlenen kısmî yerel seçimlerde, PS ile FKP, FN adayıyla yarışan ortasağ ve sağ adayların desteklenmesi çağrısı yaptılar: Fransa'da "cumhuriyetçi gelenek" adı verilen bu davranışla ırkçıların ve faşistlerin seçilmesi engelleniyor. Elbette siyasi mücadele bununla sınırlı kalamaz: Nitekim başka türlü siyasi yanıtlar da veriliyor FN'e ve adamlarına:

Örneğin La Grande-Mottte'un bağımsız ama FN'e yakın belediye başkanının FN'nin bir hafta sonu süren toplantısı için salon vermesini protesto eden Belediye Meclisinin bütün üyeleri istifa ettiler. Böylece belediye başkanlığı seçiminin yenilenmesi zorunlu hale geldi. Ve elbette eski başkanın seçilmemesi için gereken yapıldı...

Nord-Pas-de-Calais Bölgesinin Yeşiller'den kadın başkanı, Bölge Meclisi'nin bütün üyelerinin Le Pen'i protesto amacıyla O'nu kamuoyu önünde resmen eleştirmelerini istedi.

Bütün sol partiler ve işçi sendikaları bugünlerde biraraya geliyorlar: FN'e ve Le Pen'e layık oldukları yanıtı vermek amacıyla gösteri ve yürüyüşlerin ortakça düzenlenmesi için...

Fransa Katolik Kilisesi de Le Pen'i protesto etti: Hem ırkçılığı eleştirdi, hem de kendini Fransa'yı ziyaret eden Papa'nın davetlileri arasında göstermesi nedeniyle: 15 Eylülde F-3 televizyon kanalında Le Pen, "Papayı karşılayanlar arasında bulunduğunu" belirtti. Hemen ertesi günü Kilise yetkilileri Le Pen'in yalan attığını açıkladılar: Çünkü karşılayanlar listesinde yoktu. Nitekim Papa'yı karşılamaya gidemedi: Fransa'da davetsiz misafire yer yok.

Siyasi mücadele yanında FN'e, Le Pen'e, ırkçılığa ve ırkçılara karşı hukuki mücadelede yeni bir safhaya gelindi: Adalet Bakanı hazırladığı yeni yasa tasarısıyla ırkçılıkla mücadelede bir üst vitese geçmeyi kuruyor: Şöyle ki:

1-Artık ırkçılık adli suç kabul edilecek.

2-Irkçılık yapanlara verilen cezalar artırılıyor: Bir yıl hapis ve 300.000 Frank para cezası.

3-Irkçılık provokasyonu, insanlar arasında veya bir insan grubuna karşı şiddet, ayrımcılık, nefret uyandıranlara ve yayanlara ise iki yıl hapis ve 500.00 Frank para cezası.

4-Şimdiye kadar Le Pen, yasaların boşluğundan yararlanarak ırkçılık yapıyordu: Şimdi bu boşluklar kapatılıyor: Artık sadece ille bir halkı, bir ulusu veya bir insan grubunu ismen hedef almadan, alışık olduğu gibi örneğin "yabancılar" veya "göçmenler" diyerek bile hedef gösterse suç işlemiş olacak. Ve cezalandırılacak.

5-En önemlisi ırkçılık suçunun Basın Yasası kapsamında çıkarılarak Ceza Yasası kapsamına alınması. Böylece işin cezai ve yaptırım yönü vurgulanıyor. Hem de yargıca daha geniş yetkiler tanınıyor. Suçun zaman aşımına uğraması süresi de bir yıla çıkıyor.

Böylece dolaylı bir biçimde bile olsa bir insan grubunu diğerine göre daha “üstün” veya daha “aşağı” gören ve göstermek isteyenlere dur demek amaçlanıyor. İnsanlar arasında alt-üst ilişkisinin bulunmadığı ve insanların tümünün bir kökten geldiği yasal garantiye alınıyor.

Elbette FN ve Le Pen’e karşı tayin edici mücadele siyasi nitelikli olacaktır:

Bu amaçla bütün sol partiler, Yeşiller ve işçi sendikalarıyla ırkçılığa karşı mücadeleyi amaçlayan dernekler, Eylül 1996’da, biraraya geldiler: FN’e ve Le Pen’e gerekli ve layık oldukları yanıtı vermek, gösteri ve yürüyüşler düzenlemek ve alarm halinde kalmak için.

Sol daha önce de aşırı sağla, FN’le ve her türlü ırkçılıkla mücadele etmek için biraraya geldi:

Fransa solu aşırı sağla ve ırkçılarla mücadele etmesini bilir: Hem birçok dernek aracılığıyla hem de siyasi partileriyle. Ve elbette en başta sosyalist, komünist ve devrimci partileriyle:

İşte bu çerçevede 2 Nisan 1996’da Paris’in en büyük spor salonu Bercy’de FKP’in çağrısıyla, PS, MC (Yurttaşlar Hareketi), Radical (Sol Radikaller Hareketi), Yeşiller ve LCR (Devrimci Komünist Birlik) yönetici, militan ve sempatizanlarından oluşan 15-20 bin kişinin katılımıyla düzenlenen miting anılabilir. 1974’den beri ilk kez bütün sol, LO (İşçi Gücü) dışında, biraraya gelerek SOL BİRLİK konusunda sanki umut ışığını yaktı. Aynı tribünde konuşmacı olarak Lionel Jospin, Robert Hue, Jean-Pierre Chevenment, Dominique Voynet, Jean-Michel Baylet ve Alain Krivine’i görmek yarınlar için umutlu olmanın yollarını açan bir göstergedir. Bir işarettir. Ve arkasının gelmesini beklemek de bütün solun hakkıdır.

Mart 1996'da, MJC (Genç Komünistler Hareketi) Paris'te genel kurulunu topladı: Bütün dünyadan genç komünistlerin katılımıyla. Ve yeni çalışma yöntemleri benimsendi: Bugün 58 bin üyesiyle Fransa'nın en büyük gençlik örgütü olan MJC, geçmiş yıllardaki gibi, kapı kapı dolaşarak militanlığa yeniden başladı. Amaç ortak sorunları bulunan insanları biraraya toplamak. Tek başlarına sorunlarının ağırlığı altında ezilen, intihar etmeye kadar giden aşırı yollara başvuran veya FN gibi demagog ve insanların güncel dertlerini kendi siyasi hedefi için malzemeye dönüştüren partilerin tuzağına düşen insanları ortak meseleler etrafında hareketlendirmek, dinamizm kazandırmak. Çünkü ancak topluca eyleme geçilirse istekler elde edilebilir. Dertler azaltılabilir.

Fransa'da işçi hareketi, komünist ve sosyalist akımlar güçlü olduklarını değişik tarihi dönemlerde ispatladılar: 1930'lu yılları tanık olarak çağırabiliriz: İtalya'da Mussolini, Almanya'da Hitler, İspanya'da Franko, insanların başına bela olurken, Orta ve Doğu Avrupa'da askeri diktatörlükler iktidarlara el koyarken Fransa'da işçi sınıfı, sol sendikalar ve partiler FAŞİZME VE NAZİZME DUR demesini bildiler: 1936'da HALK CEPHESİ iktidarıyla.

Tarih mutlaka bugünlere yardımcı olmak için de, yaratılıyor. O halde FN ve/veya benzeri ırkçı partileri, küçümsemeden ama abartmadan ve özellikle paniğe kapılmadan, yenebilecek HAZİNELERE SAHİPTİR FRANSA İŞÇİ SINIFI VE SOLU:

Nitekim Le Pen'in son saçmalamaları üzerine Solu temsil eden bütün sendikalar ve siyasi partiler yeniden biraraya gelerek Comité de Vigilance (Uyanıklılık Komitesi) ismiyle bir komite oluşturular: FN'nin, Le Pen'in ve adamlarının yaptıklarını, söylediklerini izlemek ve gereken yanıtı vermekle görevli.

IRKÇILIK VE AŞIRI SAĞ: BAŞA BELA

İrkçilikla ve ırkçılarla mücadelenin 21. yüzyılın başındaki durumunu, 6 Haziran 2016'da değerli gazeteci Osman Çutsay'la "Fransa'da neler oluyor?" başlıklı söyleşimizin sonunda, bir sorusunu yanıtlarken değerlendirmek olanağı buldum. Bu bölümü buraya aynen alıyorum. Söyleşimizin tümü önce 9 Haziran 2016 tarihli Boyun Eğme dergisinde sonra şu sitelerde yayınlandı:

haber.sol.org.tr;

ayorum.com;

cerideimulkiye.com;

gomanweb.com;

insanokur.org.

Buyurun sohbetimize:

Osman Çutsay: Fransa'da İrkçilik ve Aşırı Sağ (Belge Yayınları, İstanbul, 1995) ve Fransa Seçimlerinde Le Pen Lekesi (Odak Kitap, İstanbul, 2002) gibi çalışmalarınızla izlediğinizi bildiğimiz, Front National (FN) ve Marine Le Pen'in iktidarın eşiğinde olduğu söylenebilir mi? Böyle bir durumda Fransa işçi sınıfı ve sendikal hareket neler yapabilir? Kabullenecek midir, yoksa şimdiye kadar rastlamadığımız bir sistem dışı tepki mi verecektir?

M. Şehmus Güzel- İrkçi, yabancı düşmanı, müslümanlara karşı nefret aşıl原因an, toplumu zehirleyen, şiddet yanlısı, eli kanlı, hortlaklar, cahiller, korkaklar partisi FN bugün seçimlerdeki yüzde otuz civarındaki oy oranıyla "Fransa'nın en çok oy toplayan siyasi

partisi” ama “cumhuriyetçi gelenek” gereği hiç bir parti onunla ittifak yapmadığı ve yapmayacağı için iktidarın eşiğinde beklemeye mahkum. Fransa’da cumhurbaşkanlığı, milletvekili, belediye, bölge seçimleri birinci tur öncesindeki veya ikinci turdan önce gerçekleştirilen ortaklıklarla kazanılıyor, hükümetler genellikle koalisyon türündedir: Klasik sağ, orta sağla, hıristiyan-demokratlarla ve merkez partileriyle seçimleri kazanıyor, hükümet kuruyor. Sosyalist Parti ise genellikle FKP, Yeşiller ve Radikal Sol Parti ile ve geçmiş ortaklaşarak.

Hiç bir parti FN ile işbirliği yapmayacağı için bu parti adayının 2017’deki cumhurbaşkanlığı seçimini kazanması mümkün değil. (Bugün, 25 Aralık 2020’de, ikinci tura kaldığını ve kazanamadığını biliyoruz. Ancak 2022’de yapılacak cumhurbaşkanı seçimi için benzer bir yorumu yapmamız mümkün.) Ama birinci turda bugünkü yöneticisinin oyların en çoğunu toplaması ihtimali var. Eğer kendi zehirini kendi içinde taşıyan FN’de bölünmeler, kopuşlar olmazsa. Bu parti çünkü yamalı bohça gibidir: Katolik entegristlerden, usanmaz ve tarihten ders almayı bilmez yahudi düşmanlarına, çağdışı kralcılara, onlardan klasik sağ partilerde ve hatta SP’de aradığını bulamamış “aydın”lara (en bilinen örneği avukat Gilbert Collard, bugün FN milletvekilidir), eski sendikacılara (FN’e üye olduğu için CGT’den atılan Fabien Engelmann, bugün Hayange’da FN’den belediye başkanı), sahtekar gazetecilere (her zaman “Sınır Tanıyan Gazeteciler” diye isimlendirdiğim, güya “Sınır Tanımaz Gazeteciler”in, RSF’in, eski yöneticisi Robert Menard gibi. Menard bugün Beziers Belediye başkanı ve FN’den bile daha aşırı sağçı, ırkçı, Müslüman düşmanı. Böyle bir şey nasıl olur diye sormayın lütfen, oluyor işte) uzanan bir yamalı bohça.

Öte yandan bir “aile partisi” gibi yürütülen FN içinde Baba Jean-Marie Le Pen ile kızı Marine arasındaki mücadele sürerken torun Marion Marechal-Le Pen de parti içi iktidar kavgasında. Küçük ve

orta boydaki işletme sahibi ırkçı patronlarla yakın ilişkisi olan ve daha neoliberal ve güya “daha modern” gösterilen Torun da kendi şansını denemek istiyor. Şimdilik milletvekili ama yakında belki parti lideri? Teyzesinin ayağı sürçer sürçmez. Bu ailesel kokteyl ve ideolojik çöplük her an patlayabilir. (Yeğen, teyzesiyle aynı parti içinde mücadeleyi kazanamayacağını anlayıp teyzesini bıraktı, FN’dan ayrıldı. Yeni bir parti kurmak için çalışıyor. 25 Aralık 2020’deki ek.)

Bugün bu partinin cumhurbaşkanlığı seçimini kazanması mümkün değil. Klasik sağ ve sol partiler arasındaki “cumhuriyetçi gelenek” buna izin vermez:

Nitekim Fransa’daki son bölge seçimlerinde iki bölgede ilk turda FN birinci parti durumundayken ikinci turda Sol adaylar klasik sağ adaylar lehine seçimden çekilip, sağ adaya oy verilmesi çağrısı yaparak, “cumhuriyetçi gelenek” konusunda önemli birer örnek daha verdiler.

Nihayet Avusturya’daki son seçimler de gösterdi: Irkçıların iktidara yaklaşmasının tehlikesi biliniyor elbette. Avusturya’da, Fransa’da ve AB’nin birkaç devletinde daha seçmenlerin yüzde otuzlar civarındaki önemli bir oranı ırkçı, nazi, yabancı, müslüman ve yahudi düşmanı partilere ilgi duyuyor ama bu ilgi kimi zaman sadece diğer partilere bir “uyarı” biçiminde kalabiliyor. Bununla birlikte İsviçre, Polonya, Macaristan, Norveç, İsveç, Almanya Federal Cumhuriyeti örneklerini de göz ardı etmemek lazım. Hortlaklar, kara gömlekliler aramızda ve korkutuyorlar. İşçi sınıfını değil.

Bugün Fransa’daki gösteriler vesilesiyle FN’nin kulakları sağır eden sessizliği kimseyi şaşırtmadı. Pardon FN yöneticileri, partinin şiddet kullanan polisi ve jandarmayı desteklediğini sık sık belirttiler. FN gösterileri bahane ederek “çalışma dünyasının

müslümanlaştırıldığı”, “göçmenlerin, mültecilerin, yabancıların Fransızların işlerini ellerinden aldığı, işsizliğin artmasına yol açtığını”, İş Kanunu Tasarısı’nın Brüksel’de hazırlandığını ve Fransa’ya zorla kabul ettirildiği iddiasıyla AB karşıtlığı gibi bilinen demagogilerini sürdürdü.

İşçi sınıfı, sendikaları, sendika yöneticileri FN’i ve geçmişini a’sından z’sine biliyor, tereciye tere satmak nâ-mümkün. Evet işçilerden yüzde otuz kadarının bu partiye oy verdikleri biliniyor. Ama bunu Fransa’daki ırkçılığın tarihi kökenlerinde, katolik dinin etkisinde, yahudi düşmanlığının temellerinde ve hatta “haçlı seferlerinde” aramak lazım. Irkçılıkla, yabancı, yahudi ve müslüman düşmanlığıyla mücadele bu parti parti olarak yokken bile vardı.

Yukarıda kısaca değindiğim Halk Cephesi taraftarlarının İkinci Savaş yıllarında FN’nin öncülleri işgalci nazilerle elele kolkola “işbirlikçi milisler” bünyesinde Direniş Hareketi’ne karşı hain tuzaklar kurarken, işgalcilere karşı mücadele edenleri işkenceler altında katlederken, Le Pen bir ilkokul öğrencisi olarak Brötanya’nın küçük bir köyünde ilkokul binasını yatakhane gibi kullanan nazi askerlerinin üniformasına deli divane aşık olurken, bugün gösterilerde ve grevlerde işçi sınıfının namusunu koruyan sendikacıların, sendika üyelerinin anaları, nineleri, babaları ve dedeleri, işgalcilere ve onların katillerine karşı silahlarını konuşturuyorlardı. Savaş sonrasında FKP “Direnişçilerin Partisi” olarak uzun yıllar en çok oy toplayan partiydi ve savaş sonrasında kimi FKP yöneticisi silahlar eldeyen “bu işi iktidarı alana kadar sürdürmek”ten yanaydı, ama devletlerarsı stratejik hesaplar buna izin vermedi...

Ne olursa olsun Fransa'da ırkçılar, naziler, faşistler seçimle hiç bir zaman iktidara gelemediler. Bu alanda en kararlı Çin Seddi ise işçi sınıfı ve onun namuslu çocuklarıdır. Bunun unutulmaması lazım. İşçi sınıfının ortak hafızası unutmuyor. Bugün yaşanan budur.

THE MAÇ

Önce maç. Ve eylem. İlk kez böylesi görüldü : Evet ilk kez bir maç, bu düzeydeki bir maç, iki takım oyuncularının dayanışma içinde ve ortaklaşa ve toplu itirazıyla, ırkçılığı kınayarak ertelendi ve maç ertesi gün ırkçı olmadıkları bilinen yeni hakemlerle oynandı. Maçın skoru artık önemli değil. Önemli olan ırkçılığın bu biçimde teşhiridir.

İrkçiliğin bir tavır takınma veya bir düşünce değil BİR SUÇ, KINANMASI VE CEZALANDIRILMASI GEREKEN BİR SUÇ olduğunun gözler önüne serilmesidir.

Artık stadyumlarda ırkçı anırmalar mutlaka susturulacak. Anıranlara eşşşsekkkk muamelesi yapılacak.

Değerli dostum, usta gazeteci Melih Aşık'ın ertesi gün gönderdiği iletide yazdığı gibi, "İrkçiliğin futbol üzerinden kınanması lumpen topluluklar üzerinde olumlu iz bırakır... Biraz olsun farkındalık sağlar... diye düşünüyorum." Evet arkadaşşıma katılıyorum, evet ırkçılığın bu biçimde teşhiri olumludur.

Teşhir sadece maçla da kalmadı.

Ertesi günkü gazetelerin neredeyse tümü, birinci sayfalarını kocaman harflerle bu foot-eyleme ayırdı. Biri “futbolda ırkçılığa karşı mücadelede yeni bir çağ açıldığını” bile yazdı. Televizyonlar da hücumdaydılar: 13 haberlerinde ARTE tv’de birinci haber olarak sunuldu, kamusal kanallardan France 2’de üçüncü haber olarak ve genişçe verildi. (İkisi de videodan izlenebilir. ARTE JOURNAL 12:45, FRANCE 2, 13 HEURES). O kadarki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bile Fransız medyalarından iyi not aldı: Fransız televizyonlarında ve gazetelerinde aylardır ilk kez olumlu biçimde adı anıldı, ırkçılığı kınayıcı sözleri iyi ve “hatasız” çevirildi.

Ertesi günkü tv haberlerinde davet edilen iki bayan bakan da oyuncularını desteklediğini açıkladı. Spor Bakanı Bayan Rumen kökenli. İyi sporcuydu kötü bakanlık yapıyor. “Negro”nun Rumence “siyah renk” anlamına geldiğini iddia etti. Rumence siyah rengin anlamını arıyorum. Irkçı kelimeyi kullanan dördüncü hakem Rumen olduğu için fikri alınan genç bayan bakan herşeye rağmen ırkçılığın her türlüşünü kınadığını belirtti. Tersi Fransa’da suçtur. Kulaklara küpe.

Gazetelerde ve televizyonlarda olayın yorumu ve izleyen gelişmelerin değerlendirilmesi daha sonra da sürdü.

Olay, maç-eylem bilhassa vurucu görselliğiyle önem kazandı, ortak hafızamıza yazıldı, çizildi: 22 oyuncunun sahanın otasında, bir diz toprakta, yumruklar sıkılı ve havada görüntüsü unutulacak şey değil. Helal olsun Gunok’lara, Kaldırım’lara, Crivelli’lere, Tekdemir’lere, Glubrandsen’lere, Neymar’lara, Mbappe’lere, Kimpembe’lere, Paredes’lere, Dembalar’a ve kalanların tümüne.

Neymar maç sonrasında, “dünyayı değiştirmek için yapmaya çalışmamız gereken vurucu bir çözüm bulmak, güçlü bir jest

yapmaktı” dedi. Bunu yaptılar ve dünyayı değiştirmek için yeni bir adım attılar. Bravo!

Paris Saint-Germain (PSG) taraftarları arasında küçük bir ırkçılar kümesi bulunuyor ve kimi marjinal neonazi örgüt uzun yıllardan beri bu tür taraftarlar arasında örgütlenmenin yollarını arıyor. 1980’lerde örgütlemeye çalışanlar arasında Osmanlı kökenli olduğunu idida eden şiddet yanlısı bir genç vardı. (Fransa’da Aşırı Sağ ve Irkçılık isimli kitabımda bahsetmiştim. Bu konularda ekitaap.ayorum.com sitemizde sunulan FootBusiness-FutŞenlik başlıklı ekitaabıma da bakılabilir.) Taraftarların içindeki “ultra”ların ırkçılığı sadece “yabancı”lara karşı değil Parisli olmayan herkese karşı.

Ne iyi ki ırkçılıkla mücadele de aralıksız ve giderek genişleyerek sürüyor. Bu mücadelede futbolcular da yerlerini aldılar, alıyorlar...

Dördüncü hakemin ırkçı kelimeyi telafuzunu protestoda, PSG oyuncularını “bizimkileri” hemen destekledi çünkü Neymar ve Mbabe en başta Siyah oyuncuların tümü Paris’te ve bilhassa taşradaki maçlarda defalarca ırkçı hakaretlere maruz kaldılar. Mbabe bir maçta küfür üzerine rakibini tekmeledi, kırmızı kart aldı. Neymar bir başka maçta hakaret üzerine İspanyol oyuncunun ensesini sıkınca kart gördü, kartının rengini anımsayamıyorum... Irkçı hakaretler ve anırmalar moral bozmaya ve tahrike yönelik. Malum.

Bu defaki eylemin en ilginç yönü ırkçılığı kınamanın kişisel değil toplu olmasıydı. Bu çok önemli.

Eylemin ikinci belirleyici unsuru ilk kez bir maçta, maç oynanırken dayanışma içinde gerçekleştirilmesidir ve nihayet bu defa hakaret edenin atılmasıdır. O hakem suç işlediği için cezalandırılmıştır.

İşte bu sonucu doğuran, ilk kez farklı ve orijinal özellikler taşıyan maç-eylem futbol tarihine girmiştir. Hakkıdır. Bunu başaran bütün futbolcuları da kutluyoruz.

Futbol “dünyasında”, sahalarda ve stadyumlarda ırkçılıkla mücadele öteden beri sürüyor. Son yıllarda yeni bir ivme de kazandı, bu mücadeleyi artık bizzat oyuncular da sürdürüyor : Bu alanda son yıllarda bayrağı 1998’de Fransa milli takımıyla Dünya Şampiyonu, 142 kez milli oyuncu Lilian Thuram taşıyor. Konferans, tartışma, kitap, kitap fuarlarında açık oturum, sergi ve daha pek çok yolla. Yeni çıkan La Pensée Blanche (Philippe Rey Yayınları, 320 sayfa) ve Mes Etoiles Noires (Points Poche’da yayınlanan biçimiyle, 512 sayfa) isimli kitaplarını hemen anımsatmalıyım. İrkçilik meselesini sömürgecilik, dinlerin birlikte/birarada-yaşaması (“cohabitation religieuse”) ve nihayet kimlik meselesi çerçevesinde irdeliyor. Lilian Thuram ırkçılıkla mücadelede de artık birinci.

Futbolda ırkçılığa karşı mücadele bir lüks değil bir zaruret ve böylesi bir mücadelede İSTANBUL BAŞAKŞEHİR futbol takımının da yer alması az şey değil. Pardon sadece yer alması değil TARİHE GEÇMESİ. Layık olmalıyız. İrkçilikle mücadelede herkese yer var. Renk, kimlik, geçmiş sorulmaz. Gelecek hazırlanır. İrkçiliğin ve ırk sözcüğünün çöpe atıldığı bir GELECEK. O GELECEK MUTLAKA GELECEK.

(12 Aralık 2020’de ayorum.com sitesinde yayınlandı.)

M. ŞEHMUS GÜZEL

IRKÇI OLMAKTAN UTANMIYOR MUSUNUZ?

ekitap.ayorum.com